

Єдина Країна

Единая Страна

КРИЛА УКРАЇНИ

Друкований орган
Міністерства
оборони України

№ 17 (732)

28 – 30 квітня
2014 року

www.krula.com.ua

e-mail: krula_ukr@ukr.net

Підписний індекс –
22242

На варті неба України!

“Станем разом всі ми
браття за свою свободу”

6 стор.

Військова активність Заходу
у відповідь на російську агресію

2-3 стор.

Про льотчиків, вертольоти і війну

8-9 стор.

“Антонівці” готові долучитися до захисту держави

Подальша доля України не байдужа її громадянам. І це не тільки збір коштів в рамках акції “Підтримай Українську армію”. Кожен допомагає всім, чим може. Люди діляться продуктами, передають військовим частинам необхідні запчастини для відновлення військової техніки.

ДП “Антонов” направило Міністерству оборони України лист за підписом виконуючого обов'язки президента – Генерального конструктора Г.Рудюка з пропозицією залучати для підвищення мобільності виконання поставлених завдань три повністю підготовлені та оснащені транспортні літаки Ан-12, Ан-26 і Ан-32П, що належать підприємству, з екіпажами.

– У Командуванні ПС ЗС України роз-

глянуто цю пропозицію, – прокоментував заступник командувача ПС ЗС України з авіації – начальник авіації ПС ЗС України генерал-лейтенант Василь Нікіфоров. – І тепер при плануванні завдань з перевезення особового складу, озброєння, військового майна і техніки ми будемо планувати ці літаки. Ми вдячні всім, кому не байдужа доля нашої держави.

Віктор Гедз. “Крила України”.

Гаряча лінія “Крила України” (0432) 59-60-48 65-22-048

Дорогі ветерани та учасники Великої Вітчизняної війни! Шановні військовослужбовці!

Від усього серця вітаю вас і вашу родину із 69-ю річницею Великої Перемоги!

Це свято є символом величчю духу і мужності людей, що пройшли вогненними дорогами війни.

У цей день ми вшануємо світлу пам'ять ветеранів, які своїми подвигами на фронті і на виробництві наблизили перемогу і віддали життя на захист Вітчизни. Вшануємо тих, хто пережив роки окупації та концтаборів, піднімав із руїн і відновлював рідний край.

Найбільш спустошлива і виснажлива світова війна двічі пройшла територією України. Кожній українській родині вона завдала біль втрати.

Пам'ять зобов'язує нас цінувати те, за що воїни-переможці проливали кров, за що віддавали свої життя у протистоянні з фашизмом.

Сьогодні наша країна переживає непрості часи. Погроза прийшла звідти, звідки її ніхто не чекав. Агресивні дії проти нас розв'язали представники народу, який ми споконвіку вважали братським, разом із яким здобували Велику Перемогу, країна-гарант нашого суверенітету та недоторкості.

Внаслідок цієї агресії вже анексовано землі, де віками дружно жили і працювали українці, росіяни, кримські татари, вірмени, греки. Це велика історична несправедливість, яку нам спільними зусиллями ще належить виправити.

Сьогодні наша держава докладає всіх зусиль, щоб до мільйонів наших співвітчизників, які поклали голови у боях з ворогом у Великій Вітчизняній війні, загинули в концентраційних і трудових таборах, не додалися жертви нової війни, цього разу – вже братовбивчої. Я закликаю Вас всебічно підтримати керівництво держави у цій святій справі, зробити все, щоб запобігти новому кровопролиттю.

Шановні ветерани та учасники Великої Вітчизняної війни! Із хвилюванням у серці ми схилиємося перед вашим подвигом.

Нинішні захисники Вітчизни виховуються на прикладах Вашої мужності і стійкості. Створення якісно нової Української армії, здатної відповідати на сучасні виклики та загрози, захист нашої країни від загарбника є виконанням нашого основного боргу, даниною поваги і пошани воїнам-переможцям.

У день 69-ї річниці Великої Перемоги бажаю всім міцного здоров'я, щастя, благополуччя та злагоди!

Нехай на нашій благословенній землі завжди панують тільки мир і добро!

Слава Україні!

Виконуючий обов'язки Міністра оборони України генерал-полковник Михайло Коваль.

НА ПОЛЬОТАХ

Складний пілотаж, бойове застосування, опанування нового типу бойового літака

29 квітня у авіаційних частинах Повітряних Сил Збройних Сил України відбулася чергова льотна зміна. Польоти виконувалися вдень та вночі на літаках Су-27, Су-27УБ, Л-39 в простих метеоумовах.

В одній із авіаційних бригад виконувалися тренувальні польоти на складний пілотаж та на бойове застосування. Завдяки підвищенню інтенсивності підготовки льотного складу вдалося вдосконалити рівень підготовки пілотів, декілька з них опанували новий тип бойової авіаційної техніки. Особовий склад

авіаційних частин з відповідальністю ставиться до виконання бойових завдань.

Крім того, на бойовому чергуванні постійно знаходиться чергова ланка та радіотехнічні підрозділи.

Завдяки професійним та злагодженим діям всього особового складу забезпечується належний рівень виконання завдань Повітряними Силами Збройних Сил України.

www.mil.gov.ua

НА КОНТРОЛІ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ

Мобілізованим – відстрочка від сесії, кредитні канікули та ротація

Заступник Міністра оборони України Петро Мехед та представники структурних підрозділів Міноборони і Генштабу ЗС України зустрілися з громадським активом, який представляли жінки та матері мобілізованих військовослужбовців.

Метою зібрання було обговорити та, за можливості, вирішити проблеми, які на сьогодні мають місце у життєдіяльності тих сімей, чоловіки і сини яких були мобілізовані до ЗС України. Присутніх хвилювало питання стосовно термінів проходження служби, отримання заробітної платні на своїх робочих місцях, можливості відновлення на робочому місці тих, кого було безпідставно та незаконно звільнено, вдосконалення законодавчої бази, умов проживання та проблем із медзабезпеченням.

Жінок та матерів цікавило і питання щодо непорозуміння із навчальними закладами. Адаже досить велика кількість військово-визволенних навчається на заочній формі навчання. Представники юридичної служби роз'яснили, що для уникнення непорозуміння з ВНЗ можливий і відпрацьований механізм отримання в особливий період довідки від командира військової частини, де проходить службу громадянин, на відстрочку від сесії.

Щодо проблем, пов'язаних з погашенням кредитів, присутнім розповіли, що начальник Генштабу особисто звернувся із клопотанням на адресу Голови Національного банку України про надання мобілізованим громадянам "кредитних канікул". Зараз це питання знаходиться на розгляді.

Під час зустрічі родинам відмобілізованих військовослужбовців було запропоновано створити окрему громадську організацію для вирішення проблемних питань, а також подавати пропозиції безпосередньо до Громадської ради при МО України.

Назар Волошин.

ПЛАН ЗАХОДІВ

3 нагоди відзначення Дня перемоги

У рамках загальнодержавних заходів з нагоди відзначення 69-ї річниці Великої Перемоги, Національним музеєм України підготовлено низку заходів.

25 квітня – 8 травня – встановлення і відкриття другої частини пересувної виставки "Борімося-Поборемо!" біля Центрального будинку офіцерів Збройних Сил України, яка включатиме демонстрацію робіт представника Молодіжної громадської організації "Червона Зірка" художника Сергія Позняка про події на Майдані, в Криму та на Сході країни. Виставка являтиме собою модульну конструкцію із підсвіткою, що дасть можливість огляду в темний час доби;

8 – 20 травня – розміщення у цій же модульній конструкції виставки "Перемога – український фактор";

9 травня – участь працівників музею у військово-історичній ході під час театралізованого дійства: "Ту славу весну не забути по вік", спільно з Київською міською державною адміністрацією біля меморіального комплексу "Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр.";

9 травня – виставка історичної військової техніки біля Центрального будинку офіцерів Збройних Сил України, організація майданчику "живої історії" із елементами концертної програми, польова каша та день відкритих дверей в музеї.

Огляд подій

На тлі загострення стосунків між Україною та Росією, світова спільнота все рідше закликає дати належну оцінку та адекватно відреагувати на "новітню російську агресію". У США та ЄС переконані, що експансії Москви в Україну жодних поблажок бути не повинно, відтак, задумане Путіним не лише не має виправдання, а й повинно отримати відсіч всіма наявними засобами, а при потребі – й військовими.

Дії президента Росії щодо України тактично бездоганні, але стратегічно недалекоглядні, передає The Independent. "Безсумнівно, іредентистська (з анексією – ред.) агресія, маскування якої нікого не збило з пантелику, добре сприймається в російському Хартленді. Але як щодо більш великих міжнародних наслідків від таких дій?" – запитує видання. За словами автора статті, залякування України "лише зміцнює усталену у світі думку, що Росія – зухвала, депотична країна, чия заявлена прихильність до демократії та вільної торгівлі – удавані".

Та як далеко готовий зайти Захід у протистоянні з Росією і що при цьому первинне: уболівання за долю України чи спроба усунути зі світової шахівниці давнього конкурента? Не заглиблюючись у філософію даних протиріч, слід зазначити, що сучасний світ, навчений гірким досвідом Другої світової, намагається завчасно підготуватись до найгіршого сценарію. Свідченням цього є поспішне коригування планів Пентагону та Брюсселя і підвищена активність військових Північноатлантичного альянсу у прикордонних з Україною регіонах.

Модернізація ядерного арсеналу США в ЄС

США проводять довготривалу модернізацію свого ядерного арсеналу в Європі. Гроші на модернізацію атомної зброї США в Європі закладені в проект бюджету на фінансовий рік – 2015. В рамках програми планується продовжити термін експлуатації поточного арсеналу ядерних бомб B61, а також ввести в експлуатацію нову модифікацію бомб – B61-12. Загальна вартість програми оцінюється в \$10 млрд.

Ядерна зброя для "неядерних" країн Єврозою

У рамках програми з модернізації ядерного арсеналу ВПС США в Європі ядерною зброєю будуть оснащені винищувачі-бомбардувальники F-16A/B з парку ВПС Бельгії, Нідерландів і Туреччини, а також винищувачі PA-200 Tornado ВПС Німеччини та Італії. Крім того, також планується модернізація винищувачів F-35 під можливість застосування бомб B61 і їх модифікацій. У перспективі (до 2024 року) ядерною зброєю будуть оснащені всі винищувачі F-35 в Європі. При цьому F-35, які отримають здатність застосовувати ядерну зброю, будуть поставлятися ВПС Бельгії, Італії, Нідерландів і Туреччини.

Стратегічні бомбардувальники B2 Stealth на випадок вторгнення РФ в Україну

Через зростання напруженості між Україною та Росією, Сполучені Штати перекинули три бомбардувальники B2 Stealth

до Європи. За словами прес-секретаря Пентагону, це адекватний крок на "зрозумілий" для росіян мові, оскільки Москва відмовляється відповідати на телефонні дзвінки від міністра оборони США Хейгела та президента Обами.

Американські винищувачі у небі союзників

Відправка 12 винищувачів F-16 до Польщі у березні 2014 стала одним з перших кроків США у відповідь на загострення української кризи. Спочатку планувалося, що американські F-16 прибудуть до Польщі тільки на період спільних навчань. Однак у квітні польська влада повідомила, що було досягнуто домовленості про продовження їх перебування в країні до кінця 2014 р. Крім того, літаки F-16 було відправлено до Румунії, а F-15 – до Литви.

Армія США по тривозі перекидає танки і БТР до Європи

Відео відправки військ з'явилося на порталі Turner Radio Network і було знято в декількох місцях Сполучених Штатів. Автори відео стверджують, що склади з бронетехнікою відправляються у напрямку великих американських портів. Така активність спостерігається останні 72 години.

Кораблі НАТО у Чорному морі...

Події в українському Криму та Сході країни змусили США в березні 2014 відправити в Чорне море есмінець "Truxtun", який провів спільні маневри з ВМС Болга-

рії та Румунії. У квітні 2014 його змінив есмінець Donald Cook, що також братиме участь у спільних навчаннях з румунами. Президент Румунії Траян Бесеску вже заявив, що незабаром йому на зміну прийде інший корабель ВМС США. Крім того, в Чорне море увійшов фрегат ВМС США "Taylor". За твердженням американської сторони, цими діями Вашингтон хоче запевнити в підтримці своїх союзників по НАТО і поліпшити взаємодію з силами альянсу в цьому районі. Подібна ротація кораблів може стати однією з частин стратегії ВМС США.

До американських кораблів приєднуються й інші кораблі НАТО, зокрема французький фрегат "Dupleix", який пройде через турецькі протоки в суботу або неділю. За наявними даними, корабель радіотехнічної розвідки "Druyu de Lome" знаходиться в центральній частині Чорного моря, займаючись перехопленням, пеленгом і прослуховуванням сигналів систем зв'язку, в тому числі супутникових.

...І на Балтиці

П'ять військових кораблів НАТО у вівторок, 22 квітня, залишили порт німецького Кіля з метою проведення маневрів у Балтійському морі.

Основна мета маневрів – "надання підтримки балтійським країнам", заявив заступник начальника штабу з операцій морського командування НАТО Аріан Міндерханд. Чотири мінних тральщики Нідерландів,

З РОБОЧИМ ВІЗИТОМ

Могутній потенціал вітчизняного ОПК – запорука зміцнення боєздатності ЗС України

28 квітня 2014 року робоча група на чолі з командувачем Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-полковником Юрієм Байдаком провела ряд робочих зустрічей з керівниками науково-виробничих підприємств у Запоріжжі.

Під час відвідування акціонерного товариства “Мотор Січ” генерал-полковник Юрій Байдак та заступник командувача ПС ЗС України з авіації генерал-лейтенант Василь Нікіфоров, заступник командувача ПС ЗС України з логістики генерал-лейтенант Володимир Шатов, начальник ЗРВ Командування ПС ЗС України генерал-майор Дмитро Карпенко, начальник РТВ Командування ПС ЗС України полковник Сергій Вишневіський ознайомились з перспективними розробками та планами підприємства в галузі авіаційної техніки.

Президент акціонерного товариства “Мотор Січ” Герой України В’ячеслав Богуслаєв зазначив, що в Україні є могутній авіаційний потенціал, здатний конкурувати з європейськими ринками.

– Ми маємо розвивати власні новітні технології для розвитку вітчизняної авіапромисловості, в тому числі і для зміцнення свого оборонного потенціалу, – підкреслив він.

На території науково-виробничого комплексу “Іскра” генерал-полковник Юрій Байдак та члени робочої групи обговорили з директором Державного підприємства Ігорем Пресняком напрями подальшої співпраці в галузі ремонту, модернізації та відновлення озброєння і військової техніки Повітряних Сил Збройних Сил України. Командувач Повітряних Сил Збройних Сил України подякував колективу підприємства за проведено науково-дослідну роботу та якісну виробничу діяльність.

– Могутній потенціал вітчизняних підприємств оборонно-промислового комплексу – запорука зміцнення боєздатності Збройних

Сил України, – зазначив генерал-полковник Юрій Байдак.

Актуальні питання відновлення справності авіаційної техніки були вивчені під час роботи на Державному підприємстві “Запорізький державний авіаційний ремонтний завод “МіГремонт”. Розвинута виробничо-технічна база та висококваліфікований персонал цього унікального підприємства дозволяють не тільки здійснювати складний ремонт всіх систем літаків, а й проводити їх модернізацію. Під час роботи директор підприємства Сергій Фурдло доповів членам робочої групи про хід виконання замовлень Міністерства оборони України з ремонту авіаційної техніки та проблемні питання.

У цей же день робоча група Командування Повітряних Сил Збройних Сил України прибула до бригади тактичної авіації, якою командує полковник Олег Гесь, де було проінспектовано стан підготовки льотного складу, розміщення та забезпечення під-

розділів на території бригади.

Начальниками родів військ також вивчено стан справ у підрозділах зенітних ракетних, радіотехнічних військ та інших підрозділах виду, що дислокуються на території гарнізону. Заступник командувача з виховної та соціально-психологічної роботи Командування Повітряних Сил Збройних Сил України полковник Олег Грунтковський особливу увагу під час роботи звернув на питання забезпечення конституційних прав військовослужбовців під час проведення виборів Президента України.

Підсумовуючи роботу в гарнізоні, командувач Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-полковник Юрій Байдак зазначив високу готовність перевірених військових частин та підрозділів до виконання завдань за призначенням.

Олександр Баюш.
Прес-центр КПС.

“Мотор Січ”: вертольоти для Міноборони України і не тільки...

Найбільше підприємство з випуску авіаційних двигунів АТ “Мотор Січ” отримало замовлення від Міністерства оборони України. Про це повідомив президент АТ, генеральний конструктор підприємства В’ячеслав Богуслаєв.

– Ми отримали замовлення від Міністерства оборони України. Перше за 23 роки! Була спеціально проведена виставка на полігоні під Києвом, де ми показували свої вертольоти, які робимо, з нашими двигунами. І ми отримали замовлення. Якою мірою воно буде реалізоване, залежатиме від того, як ми, підприємство, будемо наповнювати бюджет. Ось в чому справа, – повідомив В’ячеслав Богуслаєв.

При цьому він зазначив, що щорічно “Мотор Січ” спрямовує до Державного бюджету України один мільярд доларів. Таким чином, за словами президента АТ, якщо працювати “Мотор Січ”, будуть надходження до бюджету і, відповідно, підприємство працюватиме на оборонний комплекс України.

Також В’ячеслав Богуслаєв наголосив, що молодих спеціалістів підприємство готує в Запорізькому технічному та Харківському авіаційному університетах, де студенти навчаються проектувати вертольоти. При цьому він запевнив, що давно обіцянку виконає – Україна побачить український вертоліт.

Крім того, за словами президента “Мотор Січ”, після Міністерства в черзі за продукцією підприємства стоять Міністерство внутрішніх справ, Державна служба з надзвичайних ситуацій і медицини.

– Загалом, це 50 різних вертольотів. Усе це буде на наступний рік. Зараз бюджет складний. Ми вимагали кілька років,

зокрема й коли були в парламенті, щоб у нас було чітке уявлення про держзамовлення. Воно повинно бути обов’язково забезпечене грошима. Ось цього, на жаль, не було в минулому. І ми прийшли до того, до чого прийшли, – повідомив В’ячеслав Богуслаєв.

При цьому він зазначив, що за своїми потужностями, підприємство може в рік виготовляти 22-23 вертольоти. За словами генконструктора АТ, цілком імовірно, що з очікуваних 50 вертольотів до замовлення надійде хоча б половина.

У свою чергу, голова Запорізької облдержадміністрації Валерій Баранов висловив впевненість у тому, що попереду – виділення великої суми коштів на озброєння української армії, яка практично знищена.

– Такі підприємства, як “Мотор Січ”, де робиться унікальна техніка, унікальна продукція, з величезним комплексом наукового потенціалу, конструкторського бюро, де працюють вчені-фахівці, це якраз ті підприємства, які безцінні. Тому ми повинні всіляко сприяти цьому колективу. А я впевнений, що В’ячеслав Олександрович як мудрий керівник сам знає, що головне завдання влади – не заважати, не давати поради, не ставити адміністративні перепони, а сприяти у зміні законодавчої та нормативної бази, які стримують роботу підприємства, – резюмував Валерій Баранов.

Богдана Коваленко.

у відповідь на російську агресію

Бельгії, Естонії та Норвегії, а також норвезьке судно забезпечення здійснюють маневри в міжнародних водах і при цьому зайдуть у кілька портів країн Балтії.

У Північноатлантичному альянсі раніше вказували, що ці навчання мають “виключно оборонний характер”. Рада НАТО на засіданні у Брюсселі 16 квітня схвалила пакет заходів з посилення безпеки східноєвропейських держав альянсу у зв’язку з кризою в Україні. Як зазначив після зустрічі генсек НАТО Андерс Фог Расмуссен, у альянсу “буде більше літаків в повітрі, більше кораблів в акваторіях і ще більша ступінь готовності на суші”.

Коригування чисельності контингенту США в ЄС

Загальна чисельність європейського контингенту армії США в Європі скоротилася з 213 тис. у 1990 р. до 67 тис. в 2013 р. США в масовому порядку скорочують кількість своїх військ на європейському ТВД. Найбільше військовослужбовців США на поточний момент залишається в Німеччині (40300 чол.), Італії (11 тис.) і Великій Британії (9500).

У той же час Сполучені Штати хочуть збільшити кількість своїх військових на авіабазі “Михайло Когелнічану”, розташованій на сході Румунії. Так, до тисячі військових, які вже знаходяться на цій базі, повинні приєднатися ще 600. Також розглядається питання щодо відправки до Румунії 175 американських морпівів та розміщення на авіабазі додаткових одиниць авіатехніки для виконання “особливих місій”.

США направлять війська в Східну Європу

Як повідомляють в Пентагоні, причиною такого рішення стало вторгнення Росії в Україну. США в першу чергу прагнуть підтримати своїх європейських союзників, які опинились перед лицем небезпеки через можливу агресію Кремля. Втім, як запевняють у Барака Обами, на цей раз реакція Штатів “глибоким занепокоєнням” не обмежиться. Пентагон перекине у країни, що знаходяться в безпосередній близькості до Росії, близько 600 своїх піхотинців. Військові підрозділи вирушать до Польщі, Естонії, Литви і Латвії. Перша сотня бійців 173-ї повітрянодесантної бригади США, яка базується в італійському місті Віченца, вже прибула на військову базу “Свідвін” у Польщі для проходження спільних навчань з польськими Збройними силами.

Співпраця з Молдовою, Вірменією, Азербайджаном

За даними німецького видання Der Spiegel, на тлі кризи в Україні планується розширення співробітництва з Молдовою, Вірменією та Азербайджаном. У розпорядження видання потрапив документ про “практичні заходи з розвитку співробітництва” НАТО з перерахованими країнами. Головною метою є підтримка партнерів в регіоні. Індивідуальна допомога для кожної з трьох країн поки не планується.

Бойові дельфіни і морські леви

У США планують використовувати тва-

рин в рамках навчань у Чорному морі. Планується відправка бойових дельфінів і морських левів зі складу ВМС США. Навчання за участю 20 дельфінів і 10 морських левів триватимуть близько двох тижнів. Морські тварини протестують новий антирадар, який повинен дезорієнтувати ворожі ехолотатори. Також планується відпрацювання пошуку мін і військових водолазів.

Навчання в Україні

Сухопутні війська США в Європі готуються до проведення запланованих на літо

навчань “Rapid Trident-2014” в Україні. Навчання “Rapid Trident-2014” відбудуться у Львівській області, неподалік польського кордону. Мета навчань – “забезпечення регіональної стабільності і безпеки”. Крім армійських підрозділів США й України, в навчаннях братимуть участь військові з Азербайджану, Вірменії, Болгарії, Великобританії, Німеччини, Грузії, Канади, Молдови, Польщі та Румунії. У 2013 р. в аналогічних навчаннях було задіяно понад 1300 військовослужбовців.

Андрій Яцик. “Крила України”.

ВІРНІ ПРИСЯЗІ

Кримчани – в строю

Досвід військового правоохоронця з Криму переймають на Рівненщині.

Каже, після анексії Криму сенсу залишатися там не бачив, тому і зважився на переїзд, адже народився і виріс на Рівненщині.

Полковник Олександр Ковальчук подякував капітан-лейтенанту Миколі Кормогогородському за хоробрість та вірність присязі.

– Військова служба правопорядку призначена, в першу чергу, для підтримки порядку військової дисципліни, запобігання злочинів і розкрадання військового майна у військових частинах, – зазначив полковник Олександр Ковальчук. – Ви гідно і самовіддано виконували свої посадові обов'язки допоки не було рішення щодо виведення з півострова. Сподіваюся, отриманий там досвід протидії диверсіям, терористичним актам, коли доводилося діяти в умовах ворожої окупації, ми зможемо врахувати для організації своєї діяльності тут, у Волинсько-Поліському краї.

Також начальник Рівненського зонального відділу військової служби правопорядку додав, що його колектив оперативно реагує на повідомлення і свідчення про появу підозрілих груп людей на території відповідальності. Спільно з міліцією, службою безпеки України, військовою контррозвідкою, відомості перевіряються та аналізуються аби попередити можливі диверсії на Рівненщині.

Олександр Гайн. м.Рівне.

“Корольовці” вдосконалюють теорію на полігоні

На базі одного із військових полігонів завершилося ротне тактичне навчання курсантів четвертого курсу Житомирського військового інституту імені С.П. Корольова Державного національного університету.

Протягом двох діб “Корольовці” провели низку заходів, виконавши практичні завдання, спрямовані на удосконалення рівня індивідуальної професійної підготовки. Навчання проходило у два етапи. В ході першого курсанти в складі роти здійснили марш до району блокування умовного противника. Вони відпрацювали навички подолання осередків пожеж, що виникли внаслідок ударів ворожої військової авіації, водної перешкоди по понтонному мосту. Після цього військовослужбовці зайняли вигідний рубіж блокування населеного пункту, який був захоплений умовним

противником, та локалізували ділянки, де імовірно можливий прохід підготовлених терористичних угруповань, які порушили державний кордон.

Безпосередньо в ході другого етапу навчань курсанти здійснили марш в район бойового призначення, де практично відпрацювали вправи з переходу до оборони поза зіткненням з противником. Згодом, при веденні оборонного бою, “корольовці” відбили атаки ворога перед переднім краєм, здійснивши бій за утримання опорного пункту роти, та знищили ворога, що вклинився в оборону. Після проведення перегрупуван-

ПОЛЬОВИЙ ВИХІД

ня провели контратаку.

– Ротні тактичні навчання вдосконалюють практично знання курсантів з організації та управління підрозділами в основних видах бою. Також під час подібних заходів морально-психологічні якості майбутніх офіцерів, командирські та волеві якості в умовах, наближених до бойових, – зазначили керівники навчання.

За результатами навчань, в кращий бік відзначили сержантів Юрія Веремчука та Дмитра Фроленка, старшого солдата Віталія Рацівського, курсанта Олександра Луговцова.

– Навчання гартує нас, об'єднує, виховує мужність, стійкість і витривалість. А підтримка місцевого населення під час маршу додавала не тільки впевненості, а ще й сили духу, – ділиться враженнями сержант Дмитро Фроленко.

Варто зазначити, що на рівні з хлопцями відпрацьовували всі питання навчання і курсанти-дівчата.

– Не скажу, що дуже просто. У мене за плечима – третина моєї ваги. В той же час, ми розуміємо значення крилатого виразу “Важко у навчанні – легко у бою” і тому намагаємося стійко долати всі труднощі польового виходу, – поділилася своїми враженнями курсантка Катерина Зінчук.

Ротно-тактичне навчання закінчено. Зброя здана. Курсанти відпочивають. Попереду в них – навчання і ще раз навчання.

Руслан Лінник. м.Житомир.

Один з перших військовослужбовців, виведених з тимчасово окупованої території АР Крим, капітан-лейтенант Микола Кормогогородський продовжує служити у військовому колективі Рівненського гарнізону.

Начальник Рівненського зонального відділу ВСП полковник Олександр Ковальчук відреконував особовому складу новоприбулого з Євпаторії військового моряка та привітав його з призначенням на посаду офіцера режимної служби. Кілька тижнів тому Микола Кормогогородський проходив військову службу на такій же посаді у військовій частині в Криму, де відповідав за пропускний режим, охорону об'єктів та боеприпасів.

З першого дня перебування у Криму так званих “зелених чоловічків” український офіцер переконувався, що то російські військові. Про переговори з ними згадує неохоче.

– Вони поставили нам умови, щоб ми сумісно здійснювали патрулювання, – пригадує Микола. – Перешкождали вивозу техніки, боеприпасів з території частини. Ставали на заваді й вивезенню чогось на територію. Пригрозили, якщо будемо втручатися на окуповану ними територію, то буде кровопролиття.

Охороняють і себе, і Україну

Сімдесятилітній ювілей свого заснування відзначає зараз Львівський зенітний ракетний полк імені Івана Виговського. Нинішній ювілей зенітники зустрічають у непростих умовах. Дивізіони несуть бойове чергування в посиленому режимі. Військовослужбовці охороняють не тільки небо, а й свої позиції. Тренування з відбиття нападу відбуваються постійно. Але воля й сила ракетників – непохитна. Вони готові виконати свій обов'язок.

На плечах вартових неба – колосальна відповідальність за безпеку країни. Вони не мають права на помилку. Дивізіони постійно несуть бойове чергування в системі протиповітряної оборони України. Десятки людей щоранку заступають на цілодобову варту. Впродовж доби всі їхні дії і зусилля підпорядковані єдиній меті – охороні українських повітряних рубежів.

Навантаження на вартових неба під час несення бойового чергування лягає досить велике. Бойова робота виснажує і фізично, і психологічно. Та люди не нарікають. Несення бойового чергування – це підтвердження того, що робота полку вкрай потрібна державі. У відповідальний момент вартові неба не схиблять. Зенітний ракетний комплекс – зброя колективна, підкреслюють ракетники, тож надзвичайно важливою складовою успіху у швидкоплинному протиповітряному бою є високі професійні якості і повне взаєморозуміння між усіма фахівцями бойової обслуги.

Служити в полку не просто. Бойові позиції зенітних ракетних дивізіонів зазвичай розташовані подалі від випадкових очей, в лісах на відстані від населених пунктів та благ цивілізації. Тут звичайна поїздка за хлібом чи похід дітей до школи може виявитись неможливим, адже до найближчих сіл десять кілометрів лісовою дорогою, яка в негоді

може бути просто заблокованою. Служба тут сувора, однак дивізіон – це велика дружна родина, і долати труднощі тут вміють гуртом. Той, хто віддав службу у віддалених дивізіонах частку свого життя, назавжди залишить в серці спогади про нелегкі будні, армійське товариство і бойові чергування.

Формування зенітного артилерійського полку почалося в березні 1944 року в місті Дніпропетровськ. Перше бойове хре-

увійшов до складу 8-го корпусу ППО та приступив до виконання бойового завдання на Львівщині. Тут зенітники прикривали від ударів з повітря важливі залізничні вузли та аеродроми. В останній рік війни полк провів понад п'ятсот боїв, відбив 160 рейдів ворожої авіації, знищив 7 літаків, 15 танків і бронетранспортерів, 20 автомашин та більш ніж 600 солдатів і офіцерів противника. Пам'ять про буремні роки війни, про бойових

щення новостворений полк отримав вже в травні у боях на території Дніпропетровщини під час протиповітряної оборони залізничних станцій Апостолюво, Долгинцево, Воронцовка, Корневашки. В липні 1944 року полк

товаришів-однополчан, які боролися рідну землю від загарбників, про їхні бої ретельно зберігається в музеї полку.

Як і впродовж минулих десятиліть, полк виконує головне своє завдання – захищає від

удару з повітря українців та їхню мирну працю.

В 1999 році полк взяв участь в експериментальних стрільбах зенітними ракетними комплексами С-300. В 2010 році на полігоні “Чауда” вони виконували стрільби з імітованими пусками ракет зенітним ракетним комплексом С-200.

Найважливіший іспит зі справжньою бойовою стрільбою вартові неба гідно пройшли у 2006 році. Тоді в межах навчань “Чисте небо 2006” вони виконали реальні бойові стрільби зенітними ракетними комплексами С-300 та С-200. Усі мішені львів'яни знищили і отримали за це оцінку “відмінно”. Ракети називали між собою “Вікторія” і “Надія”. За тисячі кілометрів від рідної землі на полігоні в Російській Федерації наші вартові неба відмінно склали іспит на професіоналізм і підтвердили, що гроші платників податків на їхню підготовку витрачають не дарма.

Поважають вартових неба і ті, кого вони захищають. В 1999

році за ініціативи львівської міської громади, враховуючи бойові заслуги полку в роки Великої Вітчизняної війни, високий професіоналізм особового складу, Указом Президента України полку присвоєно почесне найменування “Львівський”. Це подяка галичан за щоденну важку роботу військовослужбовцям 540-го зенітного ракетного полку. А 28 червня 1999 року у м. Львові на центральній площі біля пам'ятника Т.Г.Шевченкові полку було вручено Бойовий Прапор. В 2008 році полку присвоєно ще одне почесне найменування “імені Івана Виговського”.

Майбутнє ставить перед полком єдину мету. Це з честю і гідністю виконувати бойове завдання – нести бойове чергування в системі протиповітряної оборони України. Вартові неба заповнюють – вони готові сумлінно виконувати свою роботу, бо для багатьох це справа життя і справа честі.

Владислав Назаркевич. “Крила України”.

“Важко підібрати слова, коли донька питає, чому тато знову одягнув військову форму і у яке відрядження насправді їде...”

Життя у Військово-медичному клінічному центрі Центрального регіону завжди жвавішає навесні. Військовослужбовці щороку проходять обов'язкову диспансеризацію, військово-лікарські комісії для служби в миротворчих місіях чи для продовження чергового контракту. Сьогодні ж тут люду ще більше. Адже із оголошеною частковою мобілізацією військовозобов'язаних військово-лікарські льотні комісії проходять весь льотно-підйомний склад, що призивається в особливий період.

ВМКЦ ЦР, який нині очолює полковник медичної служби Сергій Петрук, є унікальним медичним закладом. Усі українські льотчики, які мають відношення до силових структур, отримують допуски до льотної роботи саме

переоцінити, однак допуску до польотів їм ніхто не дасть, принаймні у мирний час. Адже є відповідний наказ, де йдеться про певні медичні обмеження для льотно-підйомного складу у мирний і воєнний час. Саме за цим

Льотчики переконані, що все в нашій державі буде добре. Про це й сказали перед від'їздом своїм рідним. Кожного з них, та й, напевне, усіх інших бойових товаришів нині об'єднує патріотизм та багато інших чеснот, притаманних українському духу.

у Вінниці. А ми знаємо, що окрім Повітряних Сил ЗС України, авіаційні підрозділи та частини мають Сухопутні війська, Військово-Морські Сили, прикордонники, МВС та МНС.

Словом, Вінниця – це місце зустрічі багатьох однокашників та колишніх співслужбовців, які мають відношення до льотної роботи. Це добра нагода побачитися, поговорити, згадати спільну службу, курсантські роки тощо.

Однак сьогодні ситуація дещо інша. Країна – на порозі збройного протистояння. І коли зазвичай пілоти не поспішають із проходженням льотних комісій, зараз же прагнуть якомога швидше пройти барокамеру, отримати медичний допуск – і в небо...

Льотчики – народ специфічний, тут нічого не вдієш – така романтична професія. Тож прагнення до улюбленої роботи у кожного, хоч відбавляй. Особливо у військовозобов'язаних пілотів, які звільнилися кілька років тому і наразі проходять медкомісію.

Підполковник м/с Василь Єр-

керівним документом та настановами вищого керівництва й діють військової медики. Нині пілотів готують за обмеженнями мирного часу, адже військового резерву у державі цілком достатньо. А для тих, хто, на жаль, не

шилася дружина та два козаки, одному з яких п'ять й іншому – дев'ять років. Старший не раз ходив з татом на аеродром. Хоч на вертольоті не літав, льотчиком такі стати хоче.

– Повістку дружина спочатку сприйняла як злий жарт, але потім зрозуміла – усе серйозно, – розповідає Володимир Васьків. – Тож довелося їй змиритися, а мені – збиратися у дорогу. Звільнявся у 2009 році з посади заступника командира ескадрильї. На цю ж посаду, зрештою, мене б мали й призивати, однак вільної немає, тож довелося пи-

й, напевне, усіх інших бойових товаришів нині об'єднує патріотизм та багато інших чеснот, притаманних українському духу.

Нині льотчики занепокоєні тим, що так довго не можуть зайняти своє місце в строю, адже пройшло уже більше місяця з початку мобілізації. Важко сприймали й те, що вдома наодинці з проблемами залишилися сім'ї. Скажімо, льотчики не зовсім розуміють, чому за цей час їм виплатили усього декілька сотень гривень (комусь до тисячі), а обіцяли повне грошове забезпечення кадрового офіцера. Наприклад, у Ігоря ситуація взагалі не проста. Він, як військовий пенсіонер, отримував надбавку до пенсії на дружину та дітей. Тепер її не дали, а це близько 1200 гривень, і сім'я живе зараз на дитячу допомогу місячного Даниїла. Як ми дізналися у пенсійному фонді, з моменту призову на військову службу, ця надбавка справді скасовується, адже чоловік вважається працевлаштованим.

Втім, стосовно виплат грошового забезпечення Ігорю та решті військовозобов'язаних військовослужбовців не слід хвилюватися. Вони отримають усі виплати в повному обсязі. Як нам роз'яснили у фінансово-економічних органах, ті гроші, які вже отримали військовослужбовці, є розрахунком за кінець березня – початок квітня цього року. Далі усе нормалізується.

Сподіватимемося, що все нормалізується й у глобальних масштабах. Що справедливість та здоровий глузд таки мусять перемогти. Адже свободолюбний український народ, який протягом останніх неймовірних місяців об'єднався в одну велику родину, нікому не зламати. Це зрозумів весь цивілізований світ, але поки не може, чи не хоче, зрозуміти одна людина з імперськими амбіціями.

**Юрій Ігнат.
“Крила України”.
Фото автора.**

Лише місяць тому Ігор вдруге став батьком. Не встигла дружина приїхати з роддому, як чоловіка мобілізують на “війну з Путлером” – так народ сприймає дійсність. Чи не стрес для усієї родини?

карської льотної комісії стануть до строю.

Прямо із барокамери – завершального етапу льотної комісії, вдалося “перехопити” двох таких пілотів із Львівщини – льотчиків 3-го класу майора Володимира Васьківа та капітана Ігоря Фортельного. Місяць тому вони отримали повістку з військового комітату, попросили вибачення та благословення у жінок та дітей і – в дорогу...

До цього повинен бути готовий кожен військовозобов'язаний та члени його сім'ї, у першу чергу – психологічно. Саме серцево-судинним та клініко-психологічним обстеженням на льотних комісіях приділяють особливу увагу. Адже військовозобов'язані тривалий час вели зовсім протилежний від військового спосіб життя. У багатьох відбулось поповнення сім'ї, з'явилася нова робота і таке інше.

Хоч у Володимира та Ігоря з 2009 року (відколи звільнилися з лав Збройних Сил) й відбулися кардинальні зміни в житті, бойового духу та фізичних даних вони не втратили. Це підтвердили й військової медики. Вже незабаром обидва льотчики поповнять ряди строю частин армійської авіації.

У Володимира вдома зали-

сати рапорт із згодою на нижчу. Та для мене це нічого не означає, головне – матиму можливість підняти вертоліт, відновитися після тривалої перерви та виконувати будь-яке завдання, захищаючи рідну землю.

Так само рішуче налаштований капітан Ігор Фортельний.

– У мене дружина ледь стримувала сльози, а дочка плаче рідним батьком, – стримано, але емоційно говорить Ігор.

Що й казати, лише місяць тому він вдруге став батьком. Не встигла дружина приїхати з роддому, як чоловіка мобілізують на “війну з Путлером” – так народ сприймає дійсність. Чи не стрес для усієї родини?

Коли Ігор вперше з часу звільнення приміряв військову форму, донька Аліна саме йшла зі школи. Ігор зустрів її на вулиці і побачив очі, переповнені гордістю за свого батька. Батько – військовий льотчик, захисник Вітчизни – емоції переповняють малу. Але ж як важко казати дитині, чому ти знову одягнув однострій, у яке насправді відрядження ти їдеш...

Льотчики переконані, що все в нашій державі буде добре, про це й сказали перед від'їздом своїм рідним. Кожного з них, та

кін, який нині виконує обов'язки начальника управління авіаційної медицини, зокрема, зазначає, що в “бій” рвуться й такі, хто за станом здоров'я не придатний до льотної роботи. Вони просяться в небо, мовляв, країна – в небезпеці, а не зовсім добра кардіограма – це таке... Патріотизм цих людей важко

вбери здоров'я для льотної роботи, є наземні спеціальності, близькі до авіації. Отака справа. Василь Єркін повідомив, що станом на цей час більшість військовозобов'язаних – пілоти армійської авіації. Це вертолітники Мі-24 та Мі-8, які не так давно звільнилися з лав Збройних Сил і після проходження військово-лі-

ЯК НАРОД ПІДТРИМУЄ АРМІЮ

“Станем разом всі ми браття за своєю свободою”

Про те, що “народ і армія єдині”, мені розповідали давно. Ще коли ходив у школу. Чого варті ці слова, я переконався в один з похмурих осінніх днів середини 80-х. Невеселий дядько на околиці села поблизу Яворівського полігону спокійно сказав, що води немає, тому що криниця пересохла, і ми, солдатики, можемо йти звідси своєю дорогою. А що цей випадок – не поодинокий виняток з правила, переконався за кілька років, вже у Закавказзі.

Місцевий житель так пояснив дорогу, що до місця розташування підрозділу в горах ми добиралися кілька годин. Хоча зворотна дорога, з солдатом-провідником, зайняла хвилин 10. І чи не кожен військово-службовець з багаторічною вислугою згадає не один подібний випадок. До речі, не кращим стало ставлення до нібито своєї армії й у нас, вже незалежні часи. І цьому теж є чимало прикладів. Так що гасло “народ і армія єдині” довгий час залишалося ні чим іншим, як красивими словами.

Про те, що “щирі” українці – це люди, котрі у власному господарстві мають все необхідне, і не тільки, проте не дуже спішать ділитися цим надбанням з ближнім, добре знають усі. І анекдоти на цю тему, що би ми не говорили про надуманість проблеми, мають життєве підґрунтя. Кожен народ має свої, тільки йому притаманні родові риси, і це – наше. Як кажуть, “із пісні слів не викинеш”. Напевно, це йде від землі. Один мій знайомий росіянин родом з Підмосков’я, котрий в 60-х взяв собі за дружину українку та залишився жити на Вінниччині, до сих пір розмовляє російсько-українським суржиком (мову не вивчив), проте українцем за натурою таки став: у господарстві є все, і навіть дещо зайве, а от “взимку снігу у нього не випросиш”.

Агресія Росії проти України докорінно змінила усталений погляд на деякі, здавалось би, непорушні речі. Ніби прокинувшись, український народ – українці і росіяни, євреї і греки, болгарі і татари, православні і мусульмани, – одним словом, українці всіх націй та віросповідань, раптом зрадили своїм “природним” звичкам і почали робити те, що раніше відносили до чужої компетенції, тобто до відання держави. Народ зрозумів, що саме сьогодні, зараз українцям потрібні Збройні Сили, і кожен, хто як може, не покладаючись на

вдання в повному обсязі.

Коли збір коштів на оснащення Збройних Сил у рамках акції “Підтримай Українську армію” тільки розпочався, “фахівці” пропонували різні варіанти їх розподілу. Більше сотні танків, десятки бойових вертольотів, надсучасні комплекси та озброєння. Як тільки не пропонують тратити народні гроші “комп’ютерні” стратеги. І плани

ці багато в чому нагадують забуті чи існуючі “програми реформування та розвитку”: такі ж глобальні і такі ж фантастичні. Дійсні потреби військових частин набагато приземленіші. Чи не кожна бригада, полк, окремих батальйон чи дивізіон ПС ЗС України отримав від пересічних громадян те, чого десятиліттями вже не отримували від органів постачання: постільні комплекти (матрац, подушка, одялок), запчастини для відновлення автомобільної техніки, невеликі радіостанції ближнього радіусу дії, різноманітні будівельні матеріали. Саме завдяки цій допомозі вийшли в рейс десятки, сотні військових автомобілів на всій території України, були створені прийнятні умови для життя відомобілізованим громадянам, котрі прибули на доукомплектування військових частин, налагоджена охорона та оповіщення, створені безліч блокпостів навколо військових містечок у пунктах постійної дислокації та у польових таборах.

Виявляється, саме такі “дрібниці”, на які у військового відомства ніколи не вистачало коштів, а не озброєння та військова техніка, потрібні й Збройним Силам України в цілому. В одному зі своїх виступів в.о. Міністра оборони України генерал-полковник М.Коваль зазначив, що, перш за все, на народні кошти буде закуплена не зброя, її у нас достатньо, а все те, що необхідно для безпечного і комфортного перебування солдатів на передовій: бронжилети, шоломи, спальні мішки, каремати, постільна білизна, матраці, подушки – те, що не стріляє, проте без чого підрозділи не воюють.

Приклади народної допомоги є чи не в кожній частині. І далеко не все фіксується відповідними актами. Не до складання протоколів та актів, коли люди вірять, що їхнє добро захистить державу.

З такими “не облікованими” прикладами благодійної допомоги зіткнувся заступник командувача ПС ЗС України з виховної та соціально-психологічної роботи полковник Олег Грунтковський, коли в складі робочої групи інспектував підрозділи радіотехнічних військ на Херсонщині. Прискіплива увага саме до цих підрозділів викли-

кана особливістю їх бойової роботи. Для радіотехнічних військ в бойових умовах поняття “передній край” і “тил” немає. Вони слідкують за небом над усією Україною.

Майже кожний взвод РТВ (півтора – два десятки військовослужбовців, а то й менше) дислокується окремо від розташування частини за десятки, а то й сотні кілометрів від КП бригади. І цілодобово протягом неділей та місяців в режимі реального часу вони видають всю необхідну інформацію по відповідним каналах зв’язку, підтримують працездатність обладнання, що, в нинішніх умовах, досить не просто. А ще на їх плечах – організація побуту, інженерне обладнання та охорона радіолокаційної станції...

Бойова робота підрозділів радіотехнічних військ має свої особливості, – почав розповідь полковник Олег Грунтковський. – Штат бойового розрахунку досить обмежений. А це означає не тільки те, що кожен повинен бути майстром на всі руки.

Значно зростає роль командирів. Мене вразило, наскільки чітко та по-військовому грамотно лейтенанти – недавні випускники ХУПСу змогли налагодити побут і службу на цих автономних бойових постах. Лейтенант Олексій Койдан – чи не наймолодший за віком у своєму підрозділі. Начальник радіостанції прапорщик Г.Миргородський, командир відділення – старший

оператор старший сержант Г.Яланчу, деякі інші військовослужбовці мають більший стаж військової служби. Та авторитет офіцера в підрозділі беззаперечний, адже він – командир. За кілька десятків кілометрів розташування взвод лейтенанта Юрія Файчука. Досвідчений начальник радіостанції прапорщик Віктор Сметанюк, котрий і сам може виконувати обов’язки командира, в усьому допомагає офіцерові.

Радіотехнічні взводи зовсім недавно розмістилися на околицях херсонських сіл. Нове місце розташування радіолокаційних станцій – це не тільки розгортання антен, а й інженерне облаштування позицій. Та місцеві жителі розуміють, коли у війську – навчання, і вони повинні самостійно вчитись воювати, а коли у рідну хату рветься зовсім не умовний ворог, і боронити її потрібні разом. Без безкорисної допомоги місцевих жителів важкувато було б військово-службовцям.

Обидва командири підрозділів, – продовжує заступник командувача ПС ЗС України з виховної та соціально-психологічної роботи, – доповіли, що майже одразу після прибуття до них прийшли голови місцевого самоврядування. Перш за все, допомогли з інженерним обладнанням позицій. В одному селі, за пропозицією голови села, місцевий підприємець провів до позиції промисловий струм та зобов’язався оплатити електроенергію, котру будуть використовувати для захисту Вітчизни. Так економиться вкрай необхідне пальне. В іншому одна з господинь взялася готувати їжу військовослужбовцям, і ось уже кілька неділей щодня приносить на позицію величезну каструлю домашнього борщу чи супу. Звичайно, відбуваючи з місць постійної дислокації, підрозділи отримали всі продукти відповідно до норм постачання. Та деякий час від часу приносять “від себе” то крупу, то домашні заготовки, консерви, інші продукти. Їм “акти прийняття” не потрібні. Не прийняти дарунок, навіть найменший, не можна, адже це – від щирого серця. І таких благодійних “дрібниць”, не облікованих жодними документами, з кожним днем відкривається чимраз більше.

В одному з підрозділів, – розповів начальник служби військ Командування ПС ЗС України полковник Олександр Борщевський, – я побачив виставку дитячих малюнків. Десятки аркушів на стенді біля одного з автомобілів. Їх намалювали вихованці сільського дитячого садка для своїх захисників. Діти дарували свої роботи зовсім незнайомим “дядям”, котрі приїхали в село, щоб тут, далеко від кордону, боронити Україну. Раніше такого не доводилось бачити.

А звістки про надходять допомоги військових частин поступають щодня. Дніпропетровськ і Запоріжжя, Миколаїв і Чер-

державу, заходився їх будувати. Багато хто помагає відсторонено, відправивши СМС на відомий кожному номер чи перерахувавши гроші на відповідний рахунок. Хтось вирішив особисто прослідкувати, куди піде його кривна копійка, і прийняв рішення долучитися до будівництва армії самостійно, без пафосних та не всім зрозумілих “програм реформування та розвитку”. Наче до важкохворого, люди йдуть до військових частин, розпитують, що необхідно не Збройним Силам в цілому, а конкретному підрозділові, щоб він мав можливість виступити на захист наших кордонів, і... допомагають, чим можуть. Бригаді тактичної авіації з Миколаєва потрібні акумулятори для літаків вартістю більше 37 тисяч гривень кожен – приватна компанія закупила 12 і передала їх авіаторам. Винищувачі, що дислокуються під Києвом, отримали вкрай необхідні радіодеталі на 6 тисяч гривень. Відремонтовані літаки піднялися в небо. В Харкові війнам радіотехнічної бригади подарували необхідний трансформатор – ще один локатор зміг виконувати за-

нігів, Київ, Одеса, навіть охоплений вогнем Краматорськ – скрізь є люди, кому не байдужа доля держави та її армії. Чи не вперше за нашу українську історію ми отримали змогу переконатися, що “народ і армія – єдині” – це не гасло радянських часів, а реальність нашого сьогодні.

Віктор Гедз.
“Крила України”.

ВАРТО ЗАДУМАТИСЬ

Як вчать “Захист Вітчизни” у школах

В українських школярів є декілька способів пройти військову підготовку. Перший – закінчити школу й піти в армійську казарму солдатом. Ще один спосіб – вступити до ВНЗ і відучитися на військовій кафедрі. Та все ж основа – курс предмету “Захист Вітчизни” на базі школи. Саме там формуються як теоретичні, так і практичні навички початкової військової підготовки. Тож який він, курс “Захист Вітчизни” сьогодні, які зміни відбулися останніми роками у вивченні даного предмету? На ці та інші питання дали відповідь учителі Вінницьких загальноосвітніх шкіл I-III ступенів.

Капітан запасу Віктор Гоменюк. Керівник методичного об'єднання вчителів “Захист Вітчизни” м. Вінниці (стаж 22 роки).

– Вивчення предмету “Захист Вітчизни” проводиться окремо для юнаків та дівчат. Хлопці, які за станом здоров'я або релігійними поглядами звільнені від засвоєння основ військової справи, вивчають предмет за програмою для дівчат. А дівчата, за їх власним бажанням (у разі згоди батьків), можуть навчатися за програмою та підручниками для юнаків.

Предмет викладається протягом трьох періодів – у 10 і 11 класах під час навчального року та у ході навчально-польових зборів. Основним завданням є підготовка учнів до захисту життя і здоров'я, забезпечення власної безпеки і безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях та підготовка молоді до служби у Збройних Силах України.

У нашій школі за програмою працюють гуртки, які затверджені й рекомендовані до вивчення. Це поглиблене вивчення військової справи, гра “Сокіл” (“Джурра”), яка сприяє патріотичному вихованню молоді, пропагує здоровий спосіб життя. Учасники цих змагань розвиваються і фізично, і духовно. А ще – “Зірниця” – гра, яка передбачає змагання двох команд, що мають власний бойовий прапор. Метою кожної команди є захист власного прапора та захоплення ворожого. Уже 2 роки піспіль з випускниками їздимо на військове стрільбище у с. Тютюки, де проводяться заняття з вогневої підготовки – стрільба з автомата Калашникова АК-74 бойовими патронами. В цьому році поїздка спланована після 9 травня. Уже є попередня домовленість та видано відповідний наказ.

Та стрільби – лише один з етапів навчання. Протягом року на базі Вінницького міського палацу дітей та юнацтва проводяться стрільби з малокаліберної гвинтівки. Обов'язковим є збирання та розбирання макета автомата АКМ. Регулярно проходять загальноосвітні заходи: спартакиада серед молоді, яка включає змагання з плавання, підтягування на перекладині, стрільби з пневматичної гвинтівки та біг на різні дистанції. Під час практичних занять передбачається формування навичок виконання прийомів,

дій і нормативів з військової справи, медико-санітарної і прикладної фізичної підготовки та цивільного захисту з використанням навчальної зброї, приладів, засобів інженерного озброєння та індивідуального захисту.

Капітан запасу Павло Козлов. Учитель “Захист Вітчизни” в технічному ліцеї (стаж 26 років).

– За останні роки наш предмет зазнав певних змін. Це помітно у назві самого предмету. Раніше він називався “Початкова військова підготовка”, потім “Допризовна підготовка юнаків”. Наразі він має назву “Захист Вітчизни”. На мою думку, предмет дещо втратив свою практичну значущість через зруйнування матеріально-навчальної бази. Раніше практично у кожній школі була власна навчальна зброя, той же АКМ, з яким діти могли працювати. Був стрілецький тир, обладнаний для стрільб з малокаліберної гвинтівки, навчальні містечка. Існувала група співпраці з армією і флотом, де були гуртки автоводіїв, моделювання, клуб юного десантника (на базі 31 школи) та клуб юного моряка (Бригантина).

Посада військового керівника була не лише педагогічною, а й адміністративною. Тобто, це був заступник директора по військово-патріотичній роботі. І це все всіляко підтримувалося державою. На жаль, за минулі роки предмет скоротили, а матеріально-технічну базу розібрали. На сьогодні у Вінниці можливість зібрати-розібрати АКМ є тільки у Вінницькому міському палаці дітей та юнацтва. І це – на 35 шкіл міста! Протягом року учні по черзі ходять на одне заняття. Звичайно, така підготовка нічого не

дає. Та й на одному ентузіазмі багато не зробиш.

Тільки два останні роки завдяки наполегливості учителів з учнями міських шкіл почали проводити стрільби з автомата Калашникова. Останні події у країні показали, що нам потрібно не те, щоб міняти програму, а згадати те, що було, і повернути той підхід до предмету. Наразі потрібна державна підтримка. На жаль, сьогоднішнє навчання не приносить того ефекту, який був раніше. У минулому по закінченню даного курсу практично кожен юнак був готовий стати солдатом. Тому потрібно підіймати авторитет самого предмету. До прикладу, раніше було заведено, що у дні, коли у дітей у розкладі був “Захист Вітчизни”, усі приходили на заняття у військовій формі. Це їх якимось чином виділяло та дисциплінувало. Вони до цього ставилися відповідально і вірили в те, що роблять дійсно серйозну справу – навчаються захищати Батьківщину. На даний момент такого ставлення, на жаль, нема. Але сподіваємося, що все зміниться на краще.

три години на військову підготовку, та ще три – на прикладну фізичну підготовку. Але через недостатню кількість учнів їх довелось скоротити.

До речі, у минулому році команда, створена під моїм керівництвом з учнів старших класів (6 хлопців та 2 дівчат), їздила на Всеукраїнські змагання з військово-патріотичної гри “Сокіл-Джурра”, фінал якої відбувся у місті Дубно (Рівненська обл.) Там ми змагалися у конкурсах, які проводилися і на обласній першості. Це історична гра “Ведун”, змагання “Рятівник” (надання первинної медичної допомоги), туристичний конкурс “Смуга перехід”, конкурс орієнтування на місцевості “Теренова гра”, творчо-мистецький конкурс “Ватра”, а також взяли участь у гри-конкурсі “Квест”. Саме у цьому конкурсі моя команда і стала бронзовим призером змагань.

Полковник запасу Леонід Данюк. Учитель “Захист Вітчизни” у школі №15 (стаж 7 років).

– В контексті подій, що відбуваються в країні, дівчата все ча-

мата. здебільшого, доводиться власними силами шукати навчально-матеріальну базу, ті ж макети автоматів. Щодо забезпечення шкіл навчальними посібниками, то його практично немає. Зараз ми проводимо перевірку. На жаль, змушені констатувати їх крайній поганий стан.

Хочу з приємністю відзначити, що за два роки проходження курсу у юнаків помітно змінюється свідомість і з'являється бажання йти до лав армії. Останні події, що сталися в Криму та на сході України, згуртували учнів. А військово-спортивні змагання набрали ще більшої гостроти.

До речі, під час шкільних канікул я додатково проводив заняття і з учителями. Відпрацьовували збирання та розбирання автомата та стрільби з пневматичної гвинтівки. Також запросили представників Червоного Хреста для проведення практичних курсів з надання первинної медико-санітарної підготовки. Явка була майже стовідсоткова.

Капітан запасу Петро Шевчук. Учитель “Захист Вітчизни” школи №30 (стаж 23 роки).

– Захист Вітчизни – це основне завдання та обов'язок кожного громадянина нашої держави. Головною метою нашого предмету є розвиток особистості учнів, формування їх готовності до захисту Вітчизни та дій в умовах надзвичайних ситуацій. Тобто, основним моїм завданням є підготовка молоді до служби у лавах Збройних Сил України.

На теоретичних заняттях, які проводяться у вигляді лекції, розповіді, пояснення чи бесіди, ми розглядаємо поняття, визначення, основні положення теми та вимоги статутів Збройних Сил України. Також даю поради і рекомендації щодо використання набутих знань під час проходження майбутньої строкової військової служби.

На уроках намагаюся подавати той матеріал, який їм знадобиться. Є календарне планування, дотримуюся його. Але завжди хочеться дати більше, особливо практичних навичок. Зараз більше уваги приділяю фізичній підготовці. Тому що розумію, що саме у здоровому тілі – здоровий дух.

Бесіду вела Юлія Андріященко. Спеціально для “Крила України”. Фото автора.

Майор у відставці Геннадій Бондар. Викладач предмету “Захист Вітчизни” у школі №22 (стаж 16 років).

– У нас за річною програмою для курсу “Захист Вітчизни” відведена всього лише одна година на тиждень. Я, як фахівець, можу сказати, що цього недостатньо, аби учні до кінця могли усвідомити важливість даного предмету. Та все ж з впевненістю можу сказати, що кожен мій випускник на 90% готовий до захисту своєї Вітчизни. На базі нашої школи з 1998 року по 2006 рік діяли спеціалізовані військові класи, де було відведено

стіше почали проситися у групу хлопців. Тому що хочуть навчитися “захищати країну”. На уроках ми почали приділяти більше уваги практичній частині курсу. На жаль, через недостатню кількість годин ту інформацію, яку потрібно надати учням, дуже важко вмістити в рамках відведених годин.

До прикладу, зараз у 10 класі ми проходимо будову автомата, пневматичної зброї та малокаліберної гвинтівки. У 11 класі – тактична підготовка. Конкретно – підготовка до бойових стрільб. Для цього хотілося б мати в наявності хоча б одну модель авто-

Про льотчиків,

Він – один з найвідоміших пілотів армійської авіації в Україні. Полковник Володимир Пастухов – військовий льотчик-снайпер. Пілотів такого рівня в нашій армії менше десятка. За його плечима – більше десяти місій в Афганістані, колишній Югославії та різних країнах Африки. Він – начальник армійської авіації оперативного командування “Північ”, а крайній місяць – командир однієї з авіаційних груп, що сформовані в полках і бригадах армійської авіації та передислоковані на схід для посилення охорони та оборони державних кордонів. Його авіаційна група несе бойове чергування в системі протиповітряної оборони країни, чергує в системі рятувального забезпечення та виконує безліч інших завдань. Під командуванням полковника Володимира Пастухова наша група військових журналістів прослужила в авіагрупі тиждень. Розмова відбулась наприкінці цього терміну.

– Тривалий час ваша авіагрупа дислокується поруч з північно-східними кордонами нашої держави. Які завдання стоять перед вертолітниками? З якими труднощами довелося зіткнутися?

– 13 березня підрозділ одержав завдання і вирушив на схід країни для захисту рубежів держави. Зараз нас тут більше сотні – є льотчики, інженери, фахівці тилу, озброєння, охорони та інших спеціальностей. Ми відбули повнокровним бойовим колективом і у відриві від основної бази виконуємо поставлені завдання. Вони різні. Перше – бути в готовності вилетіти для захисту державних рубежів. Друге – несення бойового чергування в системі протиповітряної оборони країни. Виконуємо тут навчально-тренувальні польоти, завдання в межах навчань різного рівня. Завдань багато. Вони з'являються одне за одним. Раніше на підготовку певних заходів відводилося місяць, а то й два, але тут все набагато швидше і простіше. Завтра, чи у крайньому випадку післязавтра, – виконання завдання. Я льотчик і знаю, як треба готуватися до польотів. Зараз згадую Афганістан. Я потрапив туди з полку Збройних сил СРСР і побачив, що там все набагато простіше і легше. Я тоді здивувався – виявляється можна так легко виконувати завдання. Вже пізніше я збагнув, чому це так. Все базувалося на тій школі, на тій основі, яку ми отримали у себе вдома. І тут зараз ми виконуємо

свої завдання швидко завдяки тому, що маємо за плечима колосальну підготовку, яку одержали в своїх військових частинах. У час, коли було мирне небо над головою.

Чи втомлюються люди? Звичайно, так. Втома поступово нашаровується і нашаровується. Але я скажу таку річ: у складі підрозділу, яким я командую, напевно відсотків сімдесят людей, які пройшли миротворчі місії в Африці і Європі. Свого часу вони йшли з дому на шість місяців, на дев'ять, на рік. Тож для них таке випробування – не нове. Єдине: ми тут на своїй землі. В мене

ще не було жодного випадку, щоб хтось сказав: “Дозвольте мені додому, я втомився”. Двох людей ми замінили через серйозні сімейні обставини. Також з вищих штабів приходять розпорядження повернути певних посадових осіб для роботи в пункті постійної дислокації. І я бачу, з яким душевним болем вони звідси від'їжджають. Бо вони залишають своїх друзів-товаришів. Люди готові виконувати те, що їм накажуть. Минув той час, коли усі ходили і жалілися: у нас маленьке грошове забезпечення, а ми працюємо практично постійно. Про це зараз ніхто не згадує. Ми

стоїмо на захисті України. І ми готові виконати свій обов'язок до кінця. В моїх словах нема пафосу. В армії я вже сорокобий календарний рік. І бачу ситуацію з середини. З рівня цього підрозділу, що зараз стоїть за моєю спиною.

– Інші можна почувати, що наші військові психологічно не готові воювати. Ви впевнені, що ваші підлеглі готові

вступити в бій?

– Напередодні Дня виведення Радянських військ з Афганістану я спілкувався з тележурналістами. Вони питали мене, як підняти престиж військової служби. Я тоді відповів чесно: не знаю. А зараз я відповідь на це питання маю. Ситуація, що склалась в країні, докорінно все змінила. В тому числі і ставлення простих громадян до людей у формі. І, власне, люди в формі змінили ставлення самі до себе. Бо до недавня кожний військовий про себе думав приблизно так: я – “технар”, я – інженер, або я – охоронець. А зараз усі вони – захисники Вітчизни.

Ми живемо в депо, де проводилося технічне обслуговування автомобілів. Наш підрозділ не сидить в окопах, як військовослуж-

бовці механізованих підрозділів. Але ми кожний на своїй ділянці готові виконати поставлене завдання. Всі ходять зі зброєю – з пістолетами, автоматами та гранатами. Раптом щось – ми готові. І вдень, і вночі. Напевно, ми потребуємо певного переоснащення. Але виходячи зі своїх сил і можливостей, свого ставлення до завдань – ми накази виконаємо. В цьому я не сумніваюся.

– Як співставити вашу сьогоднішню місію з тими, що ви виконували в Африці та інших країнах? Чим вони подібні і чим відрізняються?

– Тут ми захищаємо свою країну, свої родини. Тут ми захищаємо тих мирних людей, які ось живуть за цим парканом. А в Африці ми – в чужій країні. Ми усвідомлюємо, що ми – миротворці. І робимо те, що маємо робити. Без варіантів. Але тут інша ситуація. Тут вже ніхто не дивиться – здоровий ти чи нездоровий. Підготовлений ти ґрунтов-

Вертольоти і війну

но чи ні. Ти – військовий льотчик-снайпер чи льотчик третього класу. Фахівець високого рівня чи середнього. Нас тут поставили, і ми стоїмо. Я не вражений і не здивований ставленням людей до роботи. Я ним захоплений. Поруч з нами стоять сусіди: один підрозділ певного напрямку діяльності, другий – іншого напрямку. Третій – ще інакшого. І всюди ситуація однакова.

– Ви не тільки льотчик, а й керівник. Виконуючи ці завдання, ви вже зробили певні висновки, які потім вплинуть на ваші рішення щодо організації діяльності підрозділів армійської авіації?

– Я вже сороковий рік в армії. Побував в Афгані, Югославії, Ліберії, Сьєрра-Леоне, Конго, Кот-д'Івуарі. Багато чого бачив. Але це також – додатковий досвід. Все йде в дуже прискореному режимі. Те, на що колись відводився місяць, зараз виконується за день.

І ці люди були, м'яко кажучи, здивовані – як так вийшло, що всі в Раді Федерації проголосували одностайно за введення військ в Україну. Мені це нагадує гіпноз. От зараз російську

Сили України. Вертольотів у нас не так багато, і за рахунок модернізації наявних машин ми одержимо достатню кількість техніки.

На рахунок того, чи достатньо двох типів вертольотів. Коли я

зустрічають ці Mi-26. Колись вони літали в Новому Калинові, а зараз заробляють гроші в Африці для росіян. Тож було б добре, якби з'явилися навчально-тренувальні легкі машини. І ті могутні Mi-26. Хоча зараз це економічно важко, і політично важко. Тим не менш, треба рухатись вперед.

– Розкажіть про ваших підлеглих. Ми бачили, як вони пілтують свої машини на дуже малих висотах. Бачили і молодих і старших за віком пілотів. Хто вони і що вміють?

– Вони вміють багато. І те, що летіли над рікою нижче верхівок дерев, – це нормально. Зараз чим нижче лешиш, тим менша вірогідність бути збитим засобами протиповітряної оборони противника. Високо злетів – отримав! "Бук", "Оса", "Тунгуска", всякі інші комплекси протиповітряної оборони "знімають" вертольоти на висоті дуже легко. У нас, у льотчиків, нема радіоелектронного захисту, нема інших видів захисту. Наш захист – гранично мала висота польоту. Чим нижче – тим краще. Я коли літав в Афганістані, нам ставили завдання – треба пройти ось туди, але з урахуванням того, що ось сюди вийшов інженер Гафар з Пакистану і у нього вісім "стінгерів" та він на вас чекає на маршруті. А крім цього маршруту долиною ріки Кунар туди не пройти було в Асадабад. І ми ходили так, що

тому що я так хотів, а тому, що життя змушує. Це один зі способів подолання протиповітряної оборони противника. І всі командири екіпажів в нашому колективі пройшли не одну місію в Африці. Хтось – дві-три, хтось – п'ять. В кожній місії – по двісті-триста годин нальоту. Це вже такі цифри, після яких можна на щось розраховувати в бою і знати – я зможу виконати завдання. А молоді льотчики сидять праворуч і вчать. Так усі ми починали.

– Ви були в багатьох місіях, і здивувати вас чимось важко. Який момент у вашій льотній практиці був найдраматичнішим?

– В крайній конголезькій місії в день народження свого внука я виконував польотне завдання, і вперше в житті в голові промайнуло – я не повернусь з польоту. Не те, щоб паніка була, просто оцінював ситуацію і було, скажімо так, жорстко. Але все обійшлося. На рівні інтуїції, на рівні провидіння, напевно, ми вийшли з ситуації. Розібрались з усім, всі два екіпажі повернулися, хоч і потрапили в дуже непросту ситуацію. Я чесно думаю, що ми з польоту не повернемося. Але обійшлося.

– У чому були складнощі? Вас атакували?

– Коли в нас влучали, ми цього не бачили. Ми прилітали, а нам потім доповідали – ви сьогодні дірку привезли у вертоліт. Хтось також привіз дірку в машині. Коли з джунглів стріляють, а це суцільний ліс, землі не видно, то цієї стрільби не помітно і не відчутно.

– Ви поруч з кордоном. Коли підіймаєсте бойову машину в небо, відчуваєсте небезпеку?

– Коли я влітаю, мені дружина каже: "Не забувай, ми тебе чекаємо". І я знаю – я маю повернутися. Все виконаємо. Я розумію – у них новіші вертольоти, але й ми тут не ликом шиті. По двадцять-тридцять років займаємося авіаційною справою. Хочете боротися? Можемо і поборотися. От їду я зі своїм колегою на аеродром і питаю його: "Що будемо робити". Він каже: "Товаришу командир, якомога дорожче віддаватимемо своє життя". Ось такий настрій.

**Розмову записав
Владислав Назаркевич.
"Крила України".**

**Фото автора, Антона Старишка,
Юрія Ігната.**

– Не так давно в ЗМІ було опубліковано ваше звернення до російських льотчиків, яке починалося словами "бойові друзі". Дехто з тих, хто його читав, казав – ну які ж ми бойові друзі. Інші казали – цей льотчик літав з росіянами в Афганістані, разом вони ризикували і воювали. Тому вони і є бойовими друзями. Питання особисте і воно таке: що має статись, аби ви з ними залишились бойовими друзями?

– Полк армійської авіації, що дислокується на Львівщині, нещодавно відзначив сімдесятилітній ювілей. Ветеран цього полку поїхав на зустріч з однополчанами в Росію. Там зібралися ті, хто воював в Афганістані, отримав за це нагороди Радянського Союзу. І всі вони йдуть до нашого ветерана з західної України. І кажуть: "Бачиш, яку ми вам допомогу надали, ми вас захистимо". Він встав. Подивився на них, і каже: "Мужики, від кого ви мене збираєтеся захищати? Я розмовляю російською мовою, ви мене знаєте з курсанта. Ми з вами разом воювали. Я все життя свідомо живу у західній Україні. Хіба я фашист? Чи екстреміст, чи терорист? Ви бачите в мені фашиста?"

націю загипнотизували. Я сам росіянин. Я з Сизрані родом. В мене там поховані мати й батько, в мене там три брати поховані. Але ситуація така – якщо росіяни підуть на нас, то я буду стріляти з усього, що в мене є, для захисту України. Не розумію я і тих, хто спокусився на російські гроші і перейшов на службу в Російську армію. Це просто маячня якась, що не піддається розумінню.

– Ви випробували вертоліт Mi-8МСБ виробництва "МоторСіч" з модернізованими українськими двигунами та авіонікою. Що можете про нього сказати? В армійській авіації України на озброєнні є два типи вертольотів – Mi-8 та Mi-24. Чи достатньо цих типів для виконання всіх поставлених завдань?

– Mi-8МСБ мені сподобався. Відчувається міць двигунів. Її достатньо, аби виконати будь-яке завдання, з якими я зіштовхувався за тридцять вісім років. Цей вертоліт здатний виконати завдання, що стоять перед армійською авіацією. Якщо його відповідним чином озброїти, додати певної конкретики, то це буде виключно позитивна машина, яка зможе підсилити Збройні

вчився літати, то починав з вертольотика Mi-2, що з'їдав трохи більше трьохсот літрів гасу за годину польоту. Нам зараз такий малий вертоліт здався би для навчання. І друга проблема – ве-

ртольоти Mi-26. Зараз їх у нас залишилося три, інші втрачені, хоча була можливість їх відновити. Машини могутні, а хтось їх зарахував до неперспективних. Їх продавали російським фірмам. Там виконували ремонт. Зараз в Африці наші льотчики

коли я прилітав, мені казали: "Товариш командир, ви привезли сьогодні два пташини гнізда". Тобто я проскакував так між деревами, щоб мене не дістав ніхто зі своїми засобами ППО, і привозив пташині гнізда. Зачіплював їх на вертоліт Mi-24. Не

ЗБРОЯ МАЙБУТНЬОГО

Армія США замовила розробку бойового волоконного лазера

Командування Армії США уклало з американською компанією Lockheed Martin контракт на розробку, виробництво та випробування бойового волоконного лазера потужністю 60 кіловатів. Про це повідомляє офіційний веб-ресурс підприємства. На думку розробників, у перспективі саме такі технології використовуватимуться для ураження некерованих ракет, артилерійських снарядів, мінометних мін та безпілотних літальних апаратів.

Нова лазерна установка буде інтегрована на дослідницьку платформу HEL MD (High Energy Laser Mobile Demonstrator, мобільний демонстратор високоенергетичного лазера). За даними компанії, в перспективній установці використовуватимуться кілька волоконних лазерів, які дозволять отримати промінь високої потужності. Для цих цілей планується використовувати технологію спектрального суміщення.

Інші подробиці про перспективний лазер не повідомляються. Технологію спектрального

суміщення для волоконних лазерів компанія Lockheed Martin представила на початку цього року. Тоді був продемонстрований лазер потужністю 30 кіловатів. У ньому використовувалися декілька генераторів, промені від яких передавалися по оптичному волокну до спеціального пристрою, що об'єднував їх. При цьому лазерні промені мають різну довжину хвилі і, як наслідок, різні фізичні властивості. Очевидно, після суміщення променів розробники домоглися не лише збільшення потужності установок, а й дальності дії.

НА ОЗБРОЄННЯ

Туреччина отримала перші ударні Т129

Минулого тижня турецька компанія TAI передала сухопутним військам Туреччини першу партію ударних вертольотів Т129А, повідомляє Jane's. Яку саме кількість вертольотів було передано турецьким військовим, не уточнюється. Втім, раніше мініборони Туреччини придбало дев'ять Т129А.

Загалом міністерство оборони планує придбати 50 ударних вертольотів Т129, що, правда, в останній версії модернізації V. Машина, що вже стоїть на озброєнні, також доведуть до цього рівня модернізації.

Розробка вертольота Т129 ведеться компанією TAI спільно

з італійською AgustaWestland. Перший політ машини відбувся у вересні 2009 року. Точні характеристики вертольота невідомі. За невідомими даними, він зможе сягати швидкості польоту до 270 кілометрів за годину, а його бойовий радіус складе 561 кілометр. Т129 буде

озброєний 20-міліметровою гарматою, контейнерами з кулеметами калібру 12,7 міліметра і ракетами калібру 70 і 81 міліметр. У складі авіації сухопутних військ Туреччини Т129В планується використовувати нарівні з ударними вертольотами АН-1Р/С/В.

ПЛАНИ ЗМІНЮЮТЬСЯ

Путін вимагає збільшити експорт ЗРК

Росії необхідно збільшити обсяги виробництва систем протиповітряної оборони для поставок на експорт. Про це, як повідомляє РІА Новини, заявив президент Російської Федерації. За його словами, цей клас озброєнь займає значну частку світового ринку; на Росію припадає близько третини світових поставок систем ППО.

В даний час російські зенітні ракетні комплекси різних класів використовуються приблизно в 70 країнах світу, включаючи держави Близького Сходу, Південно-Східної Азії та Північної Африки. Інтерес до російських систем також проявляють і країни Латинської Америки. На основі систем ППО, вироблених в Росії, в даний час створюються єдині зони ППО з Білоруссю і Казахстаном.

Крім того, у березня російські ЗМІ повідомляли, що Путін дав принципову згоду на продаж зенітних ракетних комплексів С-400 Китаю, що раніше навіть не розглядалось. В даний час з китайською стороною тривають переговори про кількість комплексів і їх вартість. Зокрема,

Пекін планує придбати від двох до чотирьох дивізіонів С-400. При чому Китай разом із самими комплексами наполягає на отриманні повної тактико-технічної інформації про комплекси.

Слід зазначити, що обсяг експортних замовлень на російські озброєння і військово-техніку за підсумками 2013 склав рекордні 49 мільярдів доларів. У 2013 році продукція російської "оборонки" поставлялася в 65 країн світу. На світовому збройовому ринку частка Росії становить 27 відсотків; це другий показник після США (29 відсотків). Третє, четверте і п'яте місця в цьому списку займають Німеччина, Китай і Франція з сімома, шістьма і п'ятьма відсотка відповідно.

ПЕРСПЕКТИВИ

Австралія збільшує замовлення на винищувачі F-35

Міністерство оборони Австралії оголосило про намір розширити в США додаткове замовлення на поставку 58 перспективних винищувачів F-35A Lightning II. Про це, як повідомляє Defense News, заявив прем'єр-міністр країни Тоні Еббот. За його словами, перший літак такого типу буде поставлений країні в 2018 році, а перша боєготова ескадрилья F-35A у складі ВПС Австралії буде сформована в 2020 році.

За попередньою оцінкою, закупка додаткових 58 винищувачів F-35A обійдеться Австралії в 12,4 мільярда австралійських доларів (11,5 мільярда доларів США). Раніше міністерство оборони Австралії вже придбало у американської компанії Lockheed Martin 14 бойових літаків Lightning II. З урахуванням можливого нового замовлення загальний обсяг F-35A складе 72 одиниці. Цього буде достатньо для того, щоб повністю замінити винищувачі F/A-18A/B Hornet у складі австралійських ВПС.

Раніше командування Королівських ВПС Австралії оголосило, що потреба в літаках типу F-35A оцінюється в сто одиниць.

Тим часом, як повідомляє Defense Aerospace, уряд Італії оголосив про намір скоротити обсяг закупівель перспективних американських винищувачів вдвічі. Якщо раніше Італія планувала взяти на озброєння 90 F-35, то тепер ВПС країни отримають лише 45 літаків такого типу. Остаточне рішення про скорочення обсягу закупівель поки не прийнято. Спочатку міністерство оборони Італії планувало придбати у Lockheed Martin 131 бойовий літак F-35, проте в 2012 році уряд країни скоротив їх кількість на 41 одиницю. Приводом послужила нестача коштів військового бюджету. В даний час США отримали від Італії замовлення на поставку тільки шести F-35.

ОБОРОННІ СТРАТЕГІЇ

Швеція встановить на Gripen крилаті ракети

Ще наприкінці минулого року міністр закордонних справ Швеції Карл Більдт наголошував, що крилаті ракети ніколи не будуть озброєнням, на яке армія робитиме основну ставку, а наприклад, ракети типу KEPD взагалі називалися надлишковими для національної безпеки. Однак сьогодні країна, і це викликано передусім україно-російським конфліктом, поступово відходить від традиційної для Швеції оборонної стратегії та яскраво вираженої політики нейтральності.

Зайвим цьому підтвердженням є той факт, що минулого тижня Міністерство оборони Швеції офіційно оголосило про наміри оснастити перспективні винищувачі JAS 39 Gripen E крилатими ракетами. Про це, як повідомляє Jane's, заявила міністр оборони Швеції Карін Енстрем. При цьому, ними планують оснастити всі 60 нових винищувачів, поставка яких у війська почнеться в 2018 році.

За словами Енстрем, використання крилатих ракет дозволить значно збільшити бойові можливос-

ті шведських винищувачів. Зокрема, дальність ураження цілей винищувачами Gripen E збільшиться до тисячі кілометрів. Як саме крилаті ракети планують використовувати в перспективних бойових літаках, Енстрем не уточнила. Разом із тим вона наголосила, що у майбутньому здатність авіації вражати цілі на більших дистанціях та із великою точністю може стати дуже важливим стримуючим фактором.

Слід зазначити, що наявні шведські винищувачі Gripen C здатні нести крилаті ракети Taurus KEPD 150 і Taurus KEPD 350, дальність дії яких становить 150 і 350 кілометрів відповідно. Ці ж ракети планують включити в номенклатуру озброєнь

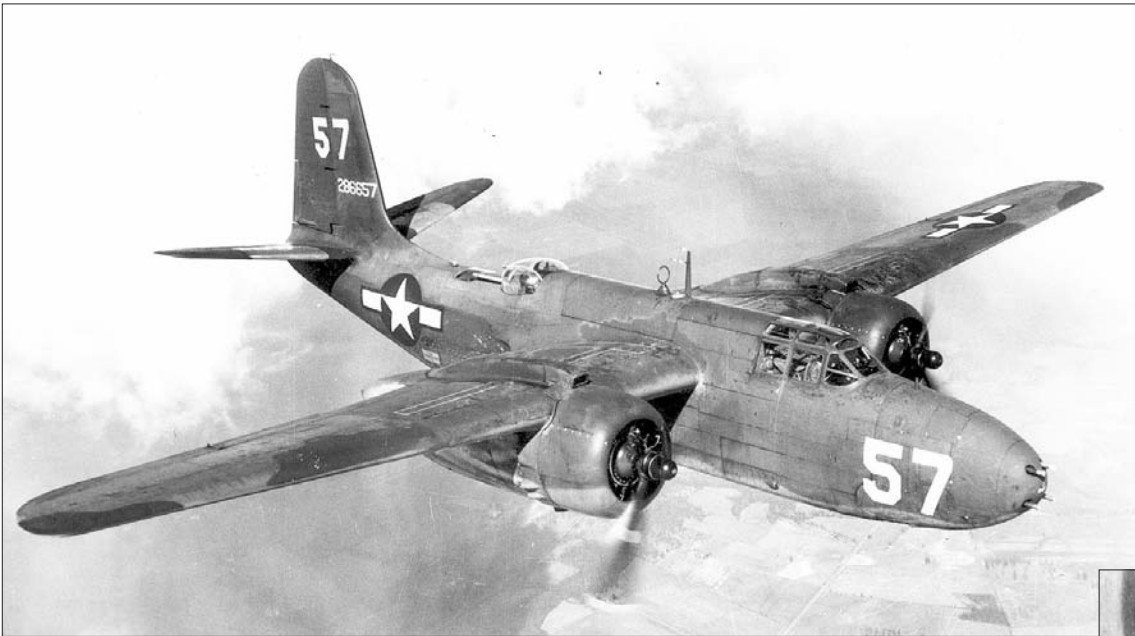
Gripen E. Жоден з даних типів крилатих ракет поки не прийнятий на озброєння шведських ВПС.

Очевидно, саме задля цього уряд Швеції оголосив про намір збільшувати військової бюджет на 5,5 мільярда крон (835 мільйонів доларів) щороку до 2024-го. У числі військових пріоритетів була названа і закупівля додаткових десяти винищувачів Gripen E. Серед офіційних підстав для збільшення військових витрат згадана й "дестабілізація обстановки на Україні і навколо неї", а також анексування Росією "частини суверенної держави". Ближче до середини травня уряд планує повністю переглянути підходи до оборони держави.

ДО ДНЯ ПЕРЕМОГИ

Одне небо на двох

Про військового льотчика 1-го класу полковника запасу Сергія Добровольського, який закінчував військову службу у штабі Командування Військово-Повітряних Сил України, наша газета вже розповідала своїм читачам. Друкувався у нас і сам Сергій Леонідович, ділячись своїми спогадами й льотним досвідом, отриманим у пекельному небі Афганістану та на Балканах. А тепер, у канун великого свята – Дня Перемоги, ми хочемо розповісти вам про льотну династію Добровольських, адже Сергій Леонідович – не перший військовий льотчик у сім'ї. В авіацію він прийшов, наслідуючи батьківський приклад. Заслужений військовий льотчик СРСР полковник Леонід Добровольський прослужив у ВПС Радянської армії 33 роки, з 41-го по 74-й. І батько, і син – обидва полковники, у обох – майже по 15000 годин нальоту, а якщо скласти разом їхню загальну вислугу років, вийде понад століття!

Леонід Добровольський народився у вересні 1923 року в селі Жакчик Гайворонського району тоді – Одеської області в селянській родині. Школу закінчив за рік до початку війни. З дитинства мріяв стати військовим, але на момент закінчення школи йому ще не виповнилося 18. Коли ж виповнилося, надворі стояла осінь і подавати документи до військового училища було вже пізно. Юнак влаштувався на роботу до рідної школи – завідувачем діловодства. Весною ж пройшов медкомісію та надіслав документи до Київського військового танкового училища. Та вступити до нього не встиг – розпочалася війна...

Вже 14 липня 1941 року Леонід Добровольський, добровольцем прийшовши до військкомату, був призваний до лав РСЧА. Знав би тоді юнак, що, незважаючи на те, що в армії він – з першого місяця війни, проте на фронт потрапити йому таки не вдасться... Щоправда, бомбити німців йому все ж долею судилося!

У числі інших призвоників Леоніда направили на навчання до Ростовської військово-авіаційної школи пілотів початкового навчання.

Лише у вересні сорок четвертого курсанти завершили навчання й отримали зірочки молодших лейтенантів. Здавалося – ось він, фронт! На той час батько, сержант Степан Добровольський, вже воявав в артилерії, а молодший брат Анатолій зник безвісти. Але ж – ні... Обстановка на фронтах була стабільною, завершувалося визволення України та Білорусії, і командування вирішило не відправляти молодих офіцерів на фронт, а навчати їх і надалі. Випускники Кіровоградської школи пілотів поїхали до Грозненського військово-авіаційного училища командирів і штурманів ланок бомбардувальної авіації. Там, на аеродромі Ханкала, молодші лейтенанти продовжили льотну практику на бойове застосу-

вання – відпрацьовувати бомбометання, повітряну стрільбу та групову злітність у складі ланки та ескадрильї. Саме звідси, з Кавказу, молоді льотчики з інструкторами літали бомбити фашистів у Румунію. Румуни разом із німцями та іншими їхніми сателітами відступали, а молоді пілоти сиділи без бойового досвіду, отримати який так мріяли. Тому й командування училища свідомо пішло на певне порушення правил навчання, справедливо розсудивши, що ці льотчики – вже, зрештою, офіцери, і отримати бойовий досвід їм необхідно. Щоправда, у льотних книжках ці вильоти як бойові позначені з метою конспірації не були...

Перемогли молодший лейтенант Добровольський зустрів у Грозному. А випуск льотчиків відбувся в липні сорок п'ятого. Спочатку Леонід потрапив до 27-го запасного авіаполку в підмосковному Маліно, а у грудні був переведений до Остра, що на Чернігівщині.

В Острі, в авіазагоні зенітно-артилерійського полігона, Леонід Добровольський літав на знову ж таки американському В-25D "Mitchell", а згодом – на вже радянському бомбардувальнику Ту-2С. Там і одружився, там і "доріс" до командира ланки. В Острі ж йому довелося з льотчика-бомбардувальника перекваліфікуватися у транспортники – авіазагін було реформовано в 227-у окрему буксирновою авіаційну ескадрилью.

Потім – служба в Броварах на посадах командира ланки й заступника командира авіаескадрильї, навчання у Військово-повітряній академії, служба на посаді заступника командира полку в Паневежисі. Тоді на озброєнні полку знаходилися літаки Іл-28. Та невдовзі підполковник Добровольський був призначений на посаду командира цього ж полку, а його особовий склад перенавчався на новий тоді Ан-12. Невдовзі офіцер був призначе-

ний на посаду командира полку в Тулі. Тульський полк Військово-транспортної авіації Леонід Степанович вивів у передові. Його неодноразово відзначало вище командування ВПС, а головком маршал авіації Олександр Єфімов навіть підкреслив одного разу, що "у частині, якою командує полковник Добровольський, протягом двадцяти років не знають, що таке аварії, хоча літати екіпажам доводиться дуже багато".

Сімдесят перший рік був для Леоніда Степановича сповненим подій. Призначення на нову посаду, в Тулу, а ще – присвоєння почесного звання "Заслужений військовий льотчик СРСР" за тривалу й безаварійну льотну роботу, а також високі показники у бойовій та політичній підготовці.

У 1971-72 роках полковник Леонід Добровольський протягом півтора року перебував у Єгипті – був радником головнокомандувача ВПС дружньої арабської країни.

У 1974 році заслужений військовий льотчик СРСР полковник Леонід Добровольський звільнився у запас. Без діла, проте, не сидів – влаштувавшись до об'єднання "Тулавугілля" Московського вугільного басейну (виявляється, є й такий, Мосбас, а не лише відомі всім Донбас, Кривбас та Кузбас!), протягом 13 років працював заступником директора з постачання й транспорту.

Протягом понад трьох десятиліть військової служби Леонід Степанович де тільки не літав, яких завдань лише не виконував. На Новій Землі брав участь у випробуваннях водневої бомби, в Африці навчав єгиптян літати й командувати цілим видом збройних сил, в Союзі побував майже всюди... Нагороджений трьома орденами Червоної Зірки й багатьма медалями,

серед яких – і "За бойові заслуги". Разом із дружиною Валентиною Василівною виховав трьох синів – Олександра, Сергія та Андрія. Середній, Сергій, пішов батьківським шляхом – у льотчики. Не стало ветерана 23 квітня 2010 року...

Сергій Леонідович – типовий син військового: народився в Острі, до першого класу пішов у Моніні, коли батько навчався в академії, а закінчував школу вже у Литві. Обравши батьківську професію, Сергій закінчив Балашовське вище військово-авіаційне училище льотчиків імені маршала авіації Олександра Новікова. Служити йому довелося у Мелітополі – від помічника командира корабля літака Ан-12 до заступника командира полку з літаками Іл-76 на озброєнні.

Як і батько, повітряними трасами облітав весь Союз. Навіть був у Японії та Південній Кореї, куди возив лімузини й охорону першого й останнього радянського президента Михайла Горбачова. Та головними сторінками льотного життя Сергія Леонідовича й життя в цілому були 10 років афганської війни. Якщо інші льотчики-афганці – винищувачі, штурмовики, розвідники, бомбардувальники й вертолітники – служили в Афганістані по року, то транспортники ВТА "за річку" не базувалися – вони бували тут, так би мовити, нальотами. Але – протягом усіх 10 років війни! В рік траплялося до півсотні відряджень до Афганістану, всього ж польотів в Афганістан у полковника запасу Добровольського за плечима – понад півтисячі. Перший відбувся 27 грудня 1979 року, в перший день введення військ, коли екіпаж Добровольського перевозив вітебських десантників, а "крайній" – у листопаді вісімдесят дев'ятого – вже після виведення військ. Тим рейсом

екіпаж доставив союзникам "гуманітарний вантаж" – 20 тонн ОДАБів, об'ємно-детонуючих авіабомб!..

Під час війни на Балканах льотчик Добровольський виконав десятки рейсів до колишньої Югославії – разів десять літав до Белграда та понад двадцять – на високогірний аеродром Мостар із короткою ЗПС, шокуючи своїми філігранними посадками американців. Та про це наша газета колись уже писала.

Звільнившись з посади начальника відділу бойової підготовки транспортної авіації управління бойової підготовки ВПС України, військовий льотчик 1-го класу Сергій Добровольський авіації не зрадив та продовжував літати на тому ж таки Іл-76 у комерційних авіакомпаніях. За роки льотної роботи він побував більше ніж в півсотні країн Європи, Азії, Африки та Північної Америки. А пішов з льотної роботи навіть не за станом здоров'я, як переважна більшість льотчиків, а через принцип.

– Технічне обслуговування літаків стало "ніяким", – розповідає ветеран. – Завантажувати стали надто багато, а обслуговувати – гірше, через що ми стали втрачати екіпажі. Тоді я пішов до керівництва й сказав, що далі так продовжуватися не може, адже ми втрачаємо не лише літаки й вантажі, а головне – людей. Та у гонитві за наживою слухати мене ніхто не став, і тоді я звільнився.

Всього за ці роки було втрачено 7 екіпажів військово-транспортних літаків – десятки бойових побратимів Сергія Леонідовича...

Сьогодні ветеран афганської війни та військової служби, нагороджений свого часу орденами Червоної Зірки та "За службу Батьківщині у ЗС СРСР" 2-го ступеня, займається суспільною роботою. Він є головою комітету по роботі з ветеранами Збройних Сил Вінницької міської організації ветеранів війни, праці та військової служби, а також – членом правління Замостянської районної спілки учасників бойових дій в Афганістані (та інших державах) міста Вінниці.

Разом із коханою дружиною Галиною Вікторівною Сергій Леонідович виховав сина й доньку. Сорокарічний Олександр сьогодні працює молодшим науковим співробітником у музеї-садибі Миколи Пирогова, а молодша дочка, Ніна, є працівником Збройних Сил України – державний службовець Ніна Добровольська трудиться у юридичній службі Командування Повітряних Сил.

Ось така військова династія з двох чоловік, батька й сина. На двох – 111 років вислуги, 30 тисяч годин нальоту та... небо, одне небо на двох!

**Олексій Тригуб. "Крила України".
Фото з сімейного архіву
С.Добровольського та Інтернета.**

Проект “Френтік”

надсекретна операція американських ВПС в Україні у 1944 – 1945 рр.

Частина 2. Бойова робота

Военный министр США о мощи американской авиации

Вашингтон, 2 июня. (ТАСС). Военный министр США Стимсон в беседе с представителями печати сообщил, что в настоящее время за морем уже находится около половины личного состава американских военно-воздушных сил, насчитывающих 2 357 тыс. человек. Военно-воздушные силы Соединенных Штатов располагают сейчас более чем 75 тыс. самолетов всех типов, в том числе около 34 тыс. боевых самолетов, из которых свыше половины находятся за морем. “Это делает военно-воздушные силы американской армии, – сказал Стимсон, – самой мощной воздушной ударной силой по объему и по огневой мощи”.

Военно-воздушные силы армии располагают за пределами континентальной территории США 925 базами, не считая баз на американских территориях.

Честь зробити перший “човниковий” рейс випала 15-й американській повітряній армії генерала К.Екера. Американське командування призначило перший рейд операції “Френтік” на 2 червня 1944 р. Генерал Дж. Дін за дорученням командувача стратегічної авіації союзників у Європі генерала К.Спаатса повідомив, що об’є-

ктами удару в першій “човниковій” операції американська сторона обрала авіазаводи в Ризі й на території Польщі, а також аеродроми в Угорщині та Румунії.

Однак у зв’язку з тим, що тоді саме готувалася Білоруська стратегічна операція й активні дії стратегічної авіації США на центральній ділянці радянсько-німецького фронту могли насторожити німецькі війська, радянське командування рекомендувало американському авіаційному командуванню за цілі бомбових ударів узяти військові об’єкти в Південно-Східній Європі.

Радянська сторона воліла, щоб спланований бомбовий удар мав на меті безпосередню допомогу Червоної армії, яка розвивала наступ на Балканах. Для з’ясування обстановки було проведено повітряну розвідку американським літаком-розвідником Р-38 “Лайтнінг”. Після вивчення здобутих даних про цілі й систему ППО супротивника, а також аналізу фотоматеріалів генерал К.Екер погодився з підходом радянської сторони до вибору цілей, і 2 червня вранці почалася перша стратегічна операція американських ВПС “Френтік”.

З аеродромів Італії піднялися в повітря 750 літаків 15-ї повітряної армії. У єдиний бойовий порядок вишикувалися бомбардувальники Б-17 2-ї і 97-ї BG (Bombardment

Group. – бомбардувальна група. авт.) з Амьендоли, 99-ї BG з Торторелли і 483-ї BG зі Стерлароне, а також винищувачі Р-51В “Мустанг” 325-ї FG (Fighter Group – винищувальна група; авт.) з авіабази в Лесіне й о 6.55 ранку лягли на курс через Адриатичне море. Кожен Б-17 ніс десять 227-кілограмових бомб. У головній “Летючій фортеці” з написом на фюзеляжі “Yankee Doodle II” летів командувач 15-ї повітряної армії генерал-лейтенант К.Екер. Бомбардувальники завдали бомбових ударів по військових об’єктах Дебрецена, Дежа й Клужа. На великий залізничний вузол у Дебрецені (Угорщина) окрему групу з 130 “Летючих фортець” і 70 “Мустангів” повів сам генерал К.Екер.

Зі складу групи був втрачений один літак Б-17, що вибухнув у повітрі в районі бомбардування. П’ять винищувачів “Мустанг” пове-

ник Сладер лише випадково в розриві хмар помітив замаскований радянський аеродром і вирішив негайно сісти. Великий подив у Сладера після посадки викликало те, що це був кінцевий пункт їхнього маршруту – аеродром Пирятин. Група бомбардувальників на чолі з генералом К.Екером на той час тільки підходила до Полтави й Миргорода. Для зустрічі їх на полтавський аеродром прибули посол США в СРСР А.Гарріман з дочкою, Глава Військової Місії США в СРСР генерал-майор Дж. Дін, новий командувач Східної групи американських стратегічних ВПС у Європі, що базувалася в СРСР, генерал-майор Р.Велш, а також А.Кесслер і офіцери штабу американських ВПС. З радянської сторони американських пілотів зустрічали відповідальні працівники наркомату оборони: начальник розвідки ВПС Червоної армії ге-

вальників Б-17. На трьох аеродромах відбулася тепла зустріч радянських і американських авіаторів. Генерал К.Екер розповів про перебіг першої “човникової” операції. Генерал О.Пермінов від імені уряду вітав К.Екера й прибулих з ним американських пілотів на радянській землі. Своєю чергою, генерал К.Екер вручив генералові О.Пермінову особистий лист президента Ф.Рузвельта й медаль “За заслуги” (за іншими відомостями – медаль “Легіон заслуг”) за зразкову підготовку бази для приймання літаків і на знак особливого визнання його внеску в організацію “човникових” операцій (особливістю нагородної системи США є відсутність поділу нагород на ордени і медалі. Усі нагороди США називаються медалями; авт.).

5 червня посол А.Гарріман у посольстві США вручив американську відзнаку “Командора ордена за заслуги” заступнику командувача ВПС Червоної армії генерал-полковникові авіації А.Нікітіну, нагородженому за вмілу організацію заходів, пов’язаних з проектом “човникових” бомбардувань Німеччини та її сателітів.

“Красная звезда” 03.06.44 №131 (5811)

О взаимосвязи и координации действий между воздушными силами Красной Армии и англо-американскими воздушными силами.

Продвижение Красной армии на Запад привело к тому, что район ее действия оказался в пределах радиуса действия Стратегических военно-воздушных сил Соединенных Штатов и Великобритании.

Для обеспечения того, чтобы усилия этих объединенных военно-воздушных сил были сконцентрированы на объекты, которые являются наиболее важными целями Объединенных Наций, установлена прямая связь между соответствующими штабами. (ТАСС).

Ігор Чичкань. Людмила Кошелєва. Матеріал до друку підготував Володимир Алєксєєв.

Посол США в СРСР А.Гарріман другий праворуч, генерал К.Екер третій ліворуч, генерал-лейтенант ВПС СРСР Д.Грендаль четвертий справа.

рнулися в Італію, доля одного винищувача лишилася невідомою.

Погода погіршилася, коли бомбардувальники підходили до лінії фронту. У районі Вінниці була злива, і “Летючі фортеці” за командою К.Екера знизилися до висоти 200 м. Летячи в режимі радіомовчання, “Мустанги”, які були попереду групи, за Дніпром заблукали й утратили своїх підопічних. Командир 325-ї FG полков-

нерал-лейтенант Д.Грендаль, генерал-майори Н.Славін і С.Левандович, які прилетіли з Москви, а також командир 169-ї АБОП генерал-майор О.Пермінов і офіцери авіабази. На аеродромі була й численна група радянських, американських і англійських журналістів.

64 винищувачі сіли в Пирятині, у Полтаві приземлилися 64, а в Миргороді – 65 важких бомбарду-

ГРОМАДЯНСЬКА ПОЗИЦІЯ

Чому затятий “бандерівець” доглядає за могилою радянського льотчика?

Могила невідомого радянського льотчика з’явилась на старенькому кладовищі села Гуменці, що поблизу Кам’янець-Подільського, ще у далекому 1942 році. І хоч селяни добре знали, що тут похований не абихто, а льотчик, який захищав їхню рідну землю, до могили нікому діла не було.

Поступово кладовище занепадало, заростало деревами і кущами. Аби не Володимир Присяжнюк, що 10 років тому переїхав жити до цієї місцевості, про могилу на старому цвинтарі ніхто б і не згадав.

– Я придивляюсь за могилою відтоді, як переїхав жити у Гуменці, – розповідає Володимир Присяжнюк. – Тоді біля неї ще не було пам’ятника, він з’явився лише три роки тому. Замість пам’ятника була маленька металева пірамідка. Могилу я знайшов випадково, за п’ять метрів від пам’ятника лежить прабабуся моєї дружини. На цю територію кладовища до нашого при-

їзду майже ніхто не заходив, вона повністю заросла чагарниками. Що цікаво про те, що на цьому місці похований льотчик знали абсолютно усі. А от на те, як могила заростає кущами, дивились спокійно.

Відтоді Володимир доглядає не лише за могилами рідних, а і за могилами невідомого льотчика. Сьогодні цікавить чоловіка лише одне питання, чи якийсь пересічний сепаратист доглядав би так само за воїном УПА?

– За переконаннями я є затятий націоналістом і бандерівцем, – продовжує Володимир. – Та мені зовсім не складно прибрати навколо могили льотчика, обкопати бур’яни, висадити квіти. Мрію ще огорожу поставити, але поки не потягну фінансово. То поки що хай він вибачить, буду тільки прибирати. Ще просто подумалося. Чому затятий бандерівець і націоналіст за переконанням прибирає могилу радянського солдата? Сам собі поставив це питання і... не знайшов однозначної відповіді. Може, тому, що ми всі люди?

Чоловік розповів, що у воєнні часи в цій місцевості проходили жорстокі бої. Та хто саме похований у старенькій могилі, можна тільки здогадуватись.

– Припускаю, що це могила льотчика бомбардувальника дальнього радіуса дії або маленького По-2, які літали до партизанів, – ділиться чоловік. – Бо в 1942 році ми вже були окуповані фашистами. То навряд чи це пілот винищувача, штурмовика або фронтового бомбардувальника. Приємно, що кілька років тому сільрада зрізала дерева і кущі у старій частині кладовища. Зараз хоч дійти до могили можна без проблем.

Володимир Присяжнюк не вважає увагу до загиблого льотчика чимось особливим. Каже, хіба тут є чим хвалитись?

– Мене дуже цікає тема війни, – зазначає чоловік. – Зрозуміло, що за усіма могилами усе одно не доглянеш, але могилу

героя просто неможливо залишити без уваги. Він цього не заслужив. Навіть просто по-людськи...

Анастасія Олєхнович. “Крила України”.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

4 – 11 травня

4 травня 1992 р. генерал-лейтенант Валерій Васильєв доповів Міністру оборони про створення командування ВПС України.

5 травня 1929 р. відбувся перший політ суцільнометалевого тридвигунового пасажирського літака АНТ-9, М.М.Громов.

5 травня 1945 р. створено двигунобудівне ДКБ №478 (зараз – ДП ЗМКБ “Прогрес” ім. ак. О.І.Івченка).

5 травня 1989 р. відбувся перший політ спортивно-акробатичного літака Як-55М.

6 травня 1919 р. народився льотчик-винищувач, Герой Радянського Союзу М.Г.Лесконоженко.

6 травня 1934 р. перший досвід підхоплення планера Г-9 з землі пролітаючим літаком У-2.

6 травня 1959 р. встановлено світовий рекорд швидкості на замкнутому маршруті 500 км – 170,5 км / год, В.В.Вінницький на Ка-15.

6 травня 1960 р. народився військовий льотчик, заступник командувача ПС ЗС України з гуманітарних питань (2004-2006) Л.П.Кисельов.

6 травня 1962 р. народився директор ДП “Київський ремонтний завод “Радіан” Є.В.Асташев.

6 травня 1964 р. народився заступник директора Департаменту фінансів – начальник управління зведеного фінансового планування та формування бюджету МО України К.М.Кифоренко.

7 травня 1939 р. відбувся перший політ висотного винищувача “100” СТО НКВД конструкції В.М.Петлякова (у серії пікіруючий бомбардувальник Пе-2), П.М.Стефановський.

7 травня 1944 р. здійснив перший політ винищувач І-222 (ЗА) конструкції А.І.Мікояна, А.П.Якімов.

7 травня 1971 р. у смт. Вороновиця (Вінницька обл.) створено музей авіації “Від Можайського до Гагаріна” (зараз – Державний музей історії авіації і космонавтики України, директор – В.Т.Дем’яненко).

8 травня 1919 р. почався перший у світі трансатлантичний переліт (8-31 травня), 7 посадок, А.С.Рід з екіпажем на гідролітаку Кертіс NC-4 (США).

8 травня 1958 р. народився заступник начальника Генерального штабу ЗС України (2008-2012 рр.) В.М.Артюх.

8 травня 1962 р. народився командир Повітряного командування “Південь” П.П.Зуєв.

8 травня 1981 р. сформовано першу ескадрилью штурмовиків Су-25, яка взяла участь у бойових діях в Афганістані.

9 травня 1913 р. відбувся перший політ гідроплана С-10 ёёГідро” І.І.Сікорського.

9 травня 1962 р. відбувся перший політ вертольота крана S-64 І.І.Сікорського.

9 травня 1971 р. завершено Державні спільні випробування винищувача-бомбардувальника Су-17 (С-32).

10 травня 1929 р. народився ветеран ракетобудування, перший заступник Генерального директора з виробництва заводу “Південмаш” (1993-2005 рр.), Герой України В.І.Сичевий.

10 травня 2004 р. створено льотну школу “Капітан Нестеров” (м. Київ).

11 травня 1914 р. відбувся переліт Київ-Гатчина (1277 км за 7 год. 45 хв. льотного часу) П.М.Нестерова з механіком Г.М.Нелідовим на “Ньюпорі-IV”.

11 травня 1931 р. швейцарський фізик Огюст Пікар здійснив політ у стратосферу, злетівши в герметичній капсулі на висоту 15 281 м.

11 травня 1938 р. відбувся перший політ “повітряного винищувача танків” ВИТ-2 М.М.Полікарпова, В.П.Чкалов.

11 травня 1951 р. народився директор ДП МО України “Севастопольське авіаційне підприємство” (1990-2011 рр.) П.Ф.Воронін.

11 травня 1955 р. народився начальник військ зв’язку та інформаційних систем – заступник начальника штабу Командування ПС ЗС України О.І.Кушнір.

11 травня 1961 р. відбувся перший зліт вертольота Ка-25, льотчик-випробувач Д.К.Єфремов.

Знак вищого отличія

ІСТОРІЯ НАГОРОДИ

80 лет назад, в апреле 1934 года, было учреждено звание Героя Советского Союза – высшая степень отличия в СССР. Этого звания удостоивались за совершение подвига или выдающихся заслуг во время боевых действий, а также, в виде исключения, и в мирное время. Всего в советской истории было более 12 тысяч Героев Советского Союза около 50 национальностей, но каждый шестой Герой – украинец.

Впервые это звание было установлено постановлением ЦИК СССР от 16 апреля 1934 года, а дополнительный знак отличия для Героя Советского Союза, медаль “Золотая Звезда”, учрежден Указом Президиума Верховного Совета СССР от 1 августа 1939 года. Автор эскиза награды – архитектор Мирон Мержанов.

Первыми награжденными были полные летчики Анатолий Ляпидевский (медаль “Золотая Звезда” № 1), Сигизмунд Леваневский, Василий Молоков, Николай Каманин, Маврикий Слепнёв, Михаил Водопьянов, Иван Доронин, удостоенные высшей награды за спасение терпящих бедствие пассажиров и членов экипажа парохода “Челюскин”. Также все они кроме звания получили ордена Ленина.

Указом Президиума Верховного Совета СССР от 1 августа 1939 года был введен особый отличительный знак для Героев Советского Союза – медаль “Герой Советского Союза”. Другим Указом от 16 октября 1939 года был утвержден внешний вид медали, которая получила название “Золотая Звезда”. В отличие от первоначального Положения теперь предусматривалась возможность многократного награждения “Золотой Звездой”. Дважды Герою Советского Союза выдавали вторую медаль “Золотая Звезда” и ему соорудили бронзовый бюст на родине. Трижды Герою Советского Союза выдавали третью медаль, и его бронзовый бюст должен быть установлен при Дворце Советов в Москве. Выдача орденов Ленина при награждении второй и третьей медалями не предусматривалась. О присвоении звания в 4-й раз в Указе ничего сказано не было, как и о возможном количестве награждений одного человека.

Первое присвоение звания Героя Советского Союза за воинские подвиги состоялось 31 декабря 1936 года, когда награды удостоились одиннадцать коман-

диров Красной армии – участников гражданской войны в Испании. Примечательно, что почти все они, кроме танкистов Погодина Д. Д., Армана П. М., Осадчего С. К. (посмертно), Селицкого Н. А., Куприянова П. Е., Быстрова С. М. опять таки были летчиками. Среди них двое являлись иностранными гражданами – итальянец Примо Джигелли и болгарин Волкан Горанов. Всего за время войны в Испании (1936-1939 гг.) звание Героя было присвоено 60 её участникам.

За героизм, мужество и отвагу, проявленные при выполнении боевых заданий командования по разгрому японских интервентов в районе озера Хасан в августе 1938 года, звания Героя Советского Союза были удостоены 26 человек.

Менее чем через год состоялось первое награждение введенным знаком отличия медалью “Золотая Звезда”: её получили 70 человек за подвиги, совершенные ими в апреле-сентябре 1939 года при проведении военной операции в районе реки Халхин-Гол. Тогда же в стране появились первые дважды Герои Советского Союза.

После советско-финского военного конфликта 1939-1940 гг. количество Героев Советского Союза возросло на 412 человек. А к началу 1941 года звания Героя страны получили 626 человек, в их числе – три женщины и пять дважды Героев.

Подавляющее число Героев Советского Союза появилось в период Великой Отечественной войны: 91,2 % от общего числа награжденных лиц. За подвиги, совершенные в годы Великой Отечественной войны, высокого звания удостоено 11 тысяч 657 человек (из них 3051 посмертно), в том числе дважды 107 (из них 7 посмертно). В числе Героев Советского Союза, участников Великой Отечественной войны – 90 женщин

(из них 49 посмертно). Среди получивших звание Героя Советского Союза за ратные подвиги в годы войны были представители разных народов многонационального Советского Союза: русские – 8160; украинцы – 2069; белорусы – 309; татары – 161; евреи – 131; азербайджанцы – 97; казахи – 96; грузины – 90; армяне – 145; узбеки – 69; мордвы – 61; дагестанцы – 57; чувашы – 44; башкиры – 39; осетины – 37; марийцы – 18; туркмены – 18; литовцы – 15; таджики – 14; латыши – 13; киргизы – 12; удмурты – 10; карелы – 9; эстонцы – 8; турки-месхетинцы – 8; калмыки – 8; буряты – 8; кабардинцы – 7; чеченцы – 7; кумыки – 6; адыгейцы – 6; крымские татары – 6; абхазцы – 5; якуты – 3; молдаване – 2; тувинцы – 1. В ходе войны звания Героя Советского Союза удостоено 14 воинов союзных армий, в основном – это польские и чехословацкие военнослужащие, а также 4 летчика французского авиакорпуса “Нормандия – Неман”.

Во время боевых действий на территории Афганистана Героями Советского Союза стали 85 воинов-интернационалистов, 28 из них удостоились этого высокого звания посмертно.

Всего за время существования СССР звания Героя Советского Союза были удостоены 12 776 человек (без учета 72 лишённых звания за порочащие поступки и 13 отменённых Указов как необоснованных), в том числе дважды – 154 (9 посмертно), трижды – 3 и четырежды – 2. В общем числе Героев Советского Союза 95 женщин. Среди Героев Советского Союза 44 человека – граждане зарубежных государств.

НЕЗВЫЧАЙНІ ЛІТАКИ

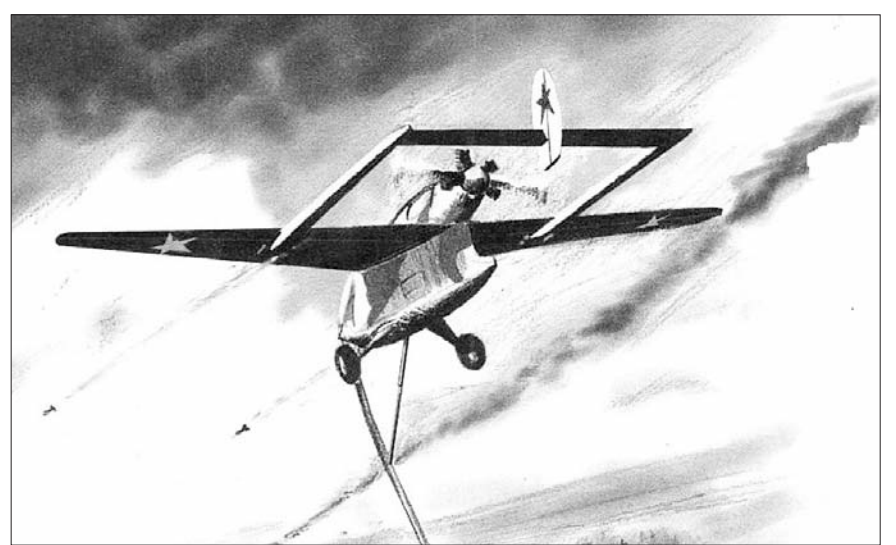
Из разряда “альтернативная история”...

Огромные потери в боевой авиации СССР 1941 года стимулировали появление большого количества проектов дешёвых и очень технологических авиационных “эрзацев”, которые, по идее, при посредственных характеристиках должны были количеством компенсировать потери ВВС. Своего рода это было “оружие отчаянья” по-советски. Самым известным из них был штурмовик “Пегас”, но были и другие. Так, например, авиаконструктор Александр Москалёв придумал крайне оригинальный проект сверхлёгкого штурмовика ЛТ или САМ-23 образца 1942 год, который, впрочем, остался малоизвестным. Это – действительно проект, который на 100% можно отнести к альтернативной авиации.

Полной информации о нём, увы, нет. Есть лишь восстановленный чертёж, по которому можно сделать некоторые выводы. Идея концепции – дешёвый, деревянный, простой в производстве самолёт. Крайне простой в управлении. Вооружение: 2 x 20 мм пушки ШВАК и 2 x 7,62 ШКАС, 4 x 82 мм РС. И невероятно оригинальная система обеспечения полетов на сверхмалой высоте в виде опускаемой стойки с колесом. Идея оригинальная, но... спорная.

Предполагаемая тактика применения: большое количество маленьких штурмовиков на сверхмалой высоте постоянно оказывает давление на противника. Аэродром – любая поляна. Время обучения пилотов – минимальное. Производство – 1000 штук в неделю. Потери в расчет не берутся...

ЛТ могли бы перебрасываться через линию фронта в партизанские отряды. И партизанская война приобрела бы новое развитие в виде воздушно-партизанских операций. Оккупанты были бы неприятно поражены ог-

нем 20 мм пушек и РС...

Также ЛТ могли бы выбрасываться с отрядами десантников в тыл противника и с места десантирования оказывать локальную воздушную поддер-

жку десанту в местах высадки...

В общем, вариантов применения у авторов проекта было много, да вот только права на жизнь ЛТ или САМ-23, увы, не получил...

Сторінку підготував Олексій Тригуб. “Крила України”.

ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ

Далі естафету прийняв заступник командира аеродромно-експлуатаційної роти старший лейтенант Юрій Котельчук. Коротко, але цікаво він розповів про всі автомобілі та засоби, за допомогою яких обслуговується аеродром. Окремо він зупинився біля шнеко-роторних машин, які під час зимових снігопадів рятували цілі села із снігового полону.

Так сталося, що візит представників

училища співпав з черговою польотною зміною авіаторів, тому учні не лише подивились на те, як зберігаються всі зразки техніки, але й стали свідками підготовки всієї чергової ланки. На власні очі вони побачили, як обслуговуються та перевіряються автомобілі аеродромної служби.

Гостей запросили також до пожежної команди частини. Власне, тут на них чекала приємна несподіванка. Хлопці з-

Учні в гостях у пілотів

Близько сотні учнів Івано-Франківського вищого професійного училища сервісного обслуговування техніки побували в гостях у військовослужбовців бригади тактичної авіації. Знайомство з частиною розпочалось з парку автомобільної техніки, де командир підрозділу капітан Костянтин Кушнір показав юнакам зразки всіх автомобілів, що обслуговують літаки, та розповів про технічні характеристики кожного з них.

стрів колишній випускник їхнього навчального закладу рядовий військової служби за контрактом Микола Шевадуцький. Він розповів юнакам не лише про специфіку служби авіаційних пожежників, але й про нюанси контрактної служби. Зокрема, він наголосив, що на днях готується підписати вже третій свій контракт, адже його влаштовує все: і грошове утримання, і соціальний пакет.

Оглядову екскурсію аеродромом провів для учнів заступник командира авіаційної ескадрильї майор Олег Перепелиця. Він розповів гостям про історію та можливість військового летовища, а також про те, які літаки знаходяться на озброєнні воїнів бригади. Завершилась екскурсія в приміщенні техніко-експлуатаційної частини бригади, де військові техніки продемонстрували юнакам, як ремонтуються та обслуговуються винищувачі.

– Це не перший наш візит до цієї частини, – розповів викладач предмету “Захист Вітчизни” Ярослав Довган. – Традиційно кожного року ми приводимо сюди слухачів випускних класів. Хлопцям цікаво більше дізнатися про службу та військових. І, до речі, це дає свої позитивні результати. Адже близько десятка наших випускників вже служать власне тут, у військових авіаторів.

У свою чергу, тимчасово виконуючий обов'язки командира бригади підполковник Юрій Погорілий наголосив, що військові авіатори завжди раді таким гостям, адже виховати патріотів лише гаслами і підручниками просто неможливо. Хлопцям потрібно демонструвати приклади звичайних людей, які в такі непрості часи стоять на захисті Батьківщини.

Тарас Грень.
Фото автора.

БЛИЦ-ОПИТУВАННЯ — Що думають про армію донеччани

Зараз найгарячішим регіоном в Україні виступає Донецька область. В області зосереджено велику кількість військовослужбовців Збройних Сил та інших силових відомств з метою забезпечення надійного захисту територіальної цілісності і народу. Аби дізнатися як ставляться пересічні донеччани до роботи наших захисників, ми звернулися до окремих з них.

Катерина Жемчужникова, 25 років, громадський діяч, мешкає у Макіївці Донецької області

– Моє ставлення до армії сформовано завдяки словам мого батька, який постійно каже мені, що наших арміяців треба завжди поважати. Адже на вдячність вони заслуговують лише за те, що за таких складних обставин з честю виконують свій військовий обов'язок. Подивіться, як мужньо протидіяли збройній агресії військові моряки з корабля “Черкаси” чи витримав полон морський піхотинець підполковник Дмитро Делятицький.

Вважаю, що армія нам потрібна для захисту від зовнішньої військової загрози. Зважаючи на те, що зараз на Донеччині знаходиться чимало військових жити стало спокійніше і комфортніше.

Олександр Ключев, 29 років, політолог, мешкає у Донецькій області

– Якщо в нас буде сильна і, головне, єдина

Вікторія Іщенко, 26 років, безробітна, мешкає у Донецьку

– Зараз я дуже турбуюсь за себе, близьких та загалом про долю Батьківщини. Здається, ця тема болить не лише в моїй душі. Мабуть, якщо нема внутрішнього спокою і впевненості то з нашою армією не все гаразд.

Патріотизм, для мене, це коли у людей є розуміння того, що їм потрібна їх країна така, як є, і іншої не треба.

Якщо б я була найголовнішим військовим командиром, то нагородила усіх наших славних захисників Вітчизни. І ще, я би направила усі наявні кошти на питання щодо зміцнення нашої армії, щоб вона була найсильнішою в світі.

Олександр Дейна. м. Донецьк.

країна, то й армія буде міцною. Останньому потребують, мабуть, усі громадяни. На мою думку, нашим арміяцям зараз додає сили той факт, що вони стережуть свою землю і мають неабияку підтримку населення. Зі свого боку, я докладаю усіх зусиль, аби у складі громадських об'єднань організувати допомогу нашим воякам та розповісти населенню про важливі завдання, які виконують підрозділи Збройних Сил України. Дякую усім людям у погонах за їхню важку і почесну працю.

ПІДТРИМКА МИТЦІВ

Відома львівська художниця прагне допомогти Збройним Силам України

В одному з виставкових центрів львівського торговельно-го комплексу “Шувар” стартувала виставка-продаж робіт відомої львівської художниці Ніни Бабіч.

Близько 400 робіт майстриня планує продати не байдужим до сучасного мистецтва українцям. Частину грошей, виручених від реалізації робіт, вона хоче витратити на придбання необхідних Збройним Силам України предметів бойової амуніції та екіпірування.

– З українською армією мене пов'язує багато речей. Мій брат проходив службу у Збройних Силах. Та і я, після завершення навчання, тривалий час працювала в одній з військово-навчальних установ. Тож знаю, що військова служба – це важка і виснажлива справа. Тому вважаю своїм обов'язком у цей складний час підтримати наших солдатів та офіцерів, які захищають укра-

їнську землю, – говорить художниця.

Виставка триватиме до кінця травня. Згодом аналогічний захід у підтримку вітчизняної армії Ніна Бабіч організує разом зі своїми колегами у Польщі.

Відзначимо, що у найближчих творчих планах Ніни Бабіч є ідеї щодо циклу полотен, присвячених армії. Зокрема, художниця хотіла б написати декілька портретів солдат та офіцерів

українського війська, побувати у військових частинах тощо.

Наша довідка: Бабічева (Бабіч) Ніна Дмитрівна народилась у 1963 році. Закінчила Львівську академію прикладного мистецтва у 1988 році за фахом художник текстилю.

Упродовж творчої кар'єри вона опанувала чимало технік в оформленні текстилю – від маленьких камерних форм до монументальних складних гобеленів, батиків та декоративного панно.

Працює в стилі графіки, акварелі, розпису на склі, фрески, барельєфної ліпнини. Дуже часто у її роботах зустрічається національно-сакральна тематика, фольклорні мотиви. Картини художниці вирізняються ретельно пропрацьованими деталями та глибоким філософським змістом.

Ніна Бабіч є відомою художницею не тільки в Україні, але й за її межами. **Володимир Скоростецький. м. Львів.**

НАРОД З АРМІЄЮ

Залізничники Старокостянтинова допомагають льотчикам

Військовослужбовці бригади тактичної авіації ім. Петра Франка Повітряних Сил Збройних Сил України отримали від меценатів одинадцять нових радіостанцій та кольоровий принтер.

Передача матеріальної допомоги військовим авіаторам від відокремленого підрозділу Старокостянтинівської дистанції колії Державного територіального галузевого об'єднання “Південно-Західна залізниця” пройшла в рамках всеукраїнської акції “Підтримай Українську армію”.

– Загальна вартість матеріальної допомоги сягнула 22 тисячі гривень, – підкреслила помічник начальника з кадрових питань організації-мецената Олена Подуєва. – Ці кошти були зібрані нашим робочим колективом на допомогу війську. Це щирий дарунок працівників залізниці на знак шани і поваги до відважної професії військових льотчиків – захисників Вітчизни.

У свою чергу, начальник зв'язку та радіотехнічного забезпечення бригади майор Володимир Бартновський щиро подякував спонсорам за допомогу від імені усього особового складу військової частини і додав, що надійний і оперативний зв'язок є запорукою успішного виконання будь-якого бойового завдання.

– Що стосується подарованого принтера, то наведу такий приклад. Аби виготовити на замовлення стенд кабіни літака Су-24 для спеціальних занять льотної складу з професійної підготовки, нам необхідно було б близько 1500-1700 гривень. А віднині ми зможемо обмежитися лише витратами на фарбу і папір, що у підсумку складе 100-200 гривень! Відчуваєте різницю? – підсумував майор Володимир Бартновський.

Андрій Агєєв.
Фото автора.

В головному ж поєдинку вечора чемпіон світу в суперважкій вазі за версіями IBF, WBA, WBO, IBO 38-річний українець Володимир Кличко (62-3, 52 KO) захистив свої пояси, нокаутувавши в п'ятому раунді 12-раундового бою 34-річного австралійця самоанського походження Алекса Леапаї (30-5-3, 24 KO).

Всі п'ять раундів українець домінував на рингу, демонструючи тотальну перевагу над своїм суперником. У Леапаї ж були значні проблеми із захистом, і він постійно пропускав навіть прості удари. Спроба австралійця на початку першого раунду наблизитися до Володимира і "показати себе" вже на другій хвилині, після потрійного джеба, закінчилась нокаутом. Після цього активність Леапаї практично випарувалася.

Усі наступні раунди були майже практично однаковими. Кличко продовжував "обробляти" суперника, не даючи йому отямитися, а не те щоб щось зробити. Складалося враження, що Алекс просто не бачить звідки постійно летять удари. На другій хвилині п'ятого раунду Леапаї вдруге відправився в нокаунт, а через ще хвилину Кличко двійкою з важким правим у скроневу ділянку нокаутував австралійця.

– Слава Україні! Щире спасибі всім. Я головою і душею був в Україні. Сподіваюся, у нас ніколи не буде війни. Я не хочу, щоб гинули люди. Я пишуся бути українцем. Спасибі нашим уболівальникам, вони унікальні, – зазначив після захисту чемпіонського титулу Володимир Кличко.

ПРОФЕСІЙНИЙ БОКС

“Доктор Сталевий молот” “розбив” “Левове серце”, а Усик нокаутував Нсафоа

В німецькому Оберхаузені відбулося справжнє свято для пошанувачів українського та світового боксу. Уже в андеркарті головного поєдинку вечора Кличко-Леапаї усіх прихильників цього виду спорту неабияк порадував олімпійський чемпіон Олександр Усик (3-0, 3 KO), що провів свій третій бій на професійному рингу. Цього разу його суперником у 8-раундовому поєдинку був 32-річний німецький боксер Бен Нсафоа (15-10-2, 8 KO). Провівши красивий бій, українець без проблем здобув переконливу дострокову перемогу в третьому раунді, продемонструвавши перевагу в класі.

ВОДНІ ВИДИ

Дарина Зевіна – п'ятиразова чемпіонка України з плавання

З 23 по 26 квітня в Харкові проходив чемпіонат України з плавання серед дорослих та молоді. Участь у змаганнях взяли понад 500 плавців з 19 областей України та Києва. З них – 45 майстрів спорту України та 15 майстрів спорту міжнародного класу. Загалом було розіграно 53 комплекти медалей.

Тріумфаторкою змагань стала Дарина Зевіна, яка завойовувала відразу п'ять золотих медалей. Вона була кращою на 100 м на спині (1:00.15), 200 м на спині (2:10.37), 50 м батерфляєм (27.53) і в складі жіночих естафет 4x100 м вільним стилем (3:48.17) і 4x100 м комплексним плаванням 4:12.80). Серед чоловіків кращим виявився Андрій Говоров, в активі якого – три золоті медалі. Він здобув першість на 50 м батерфляєм, 50 м вільним стилем (22.53) і складі естафети 4x100 м вільним стилем (3:24.52).

А от 15-річний киянин Андрій Хлопцов за чотири дні змагань він завойовував три золота: 100 м на спині (56.49), естафета 4x100 м комплексним плаванням (3:42.02) і 50 м на спині (26.08). А також встановив два юнацьких рекорду України: 100 м на спині (56.49) і в складі чоловічої естафети 4x100 м комплексним плаванням (56.22). Інший талановитий спортсмен

Дмитро Прожого з Дніпропетровська за один день встановив два юнацьких рекорду України на 100 м батерфляєм – 54.24 і 54.15, та завойовував три золоті медалі: 50 м батерфляєм (24.95), 100 м батерфляєм (54.25) і змішана естафета 4x100 м комплексним плаванням (3:56.43).

Ще одна призерка чемпіонату Юлія Стадник виграла три медалі вищої проби: на 100 м батерфляєм (1:02.84), в естафеті 4x100 м комплексним плаванням (4:12.80) і в змішаній естафеті 4x100 м комплексним плаванням (4:08.90). Окрім цього, дівчина встановила вище досягнення України на 100 м батерфляєм (1:02.03).

За результатами чемпіонату України з плавання серед молоді, тренерська рада Федерації плавання України сформує дві команди, які представлятимуть Україну на чемпіонаті Європи в Берліні та чемпіонаті Європи серед юніорів в Нідерландах.

ХОКЕЙ

В Гояні (Південна Корея) на чемпіонаті світу з хокею серед чоловічих команд в Дивізіоні ІА збірна України завершила свій виступ, розгромивши господарів турніру з рахунком 8:2.

Українці обіграли Південну Корею

Українці захопили ініціативу з перших хвилин і домінували до кінця матчу. По дублю у ворота корейського голкіпера оформили Матерухін та Благой, по одній шайбі – на рахунок Ісаєнка, Петрухна, Шафаренко та Торяника. Корейці обидві шайби за-

кинули в третьому періоді – Кім (47-а хвилинка) і Радунске (54-а).

За підсумками п'яти турів, здобувши дві перемоги і зазнавши три поразки, збірна України набрала 7 очок і посіла четверте місце, зберігши пропуску в дивізіоні ІА.

Словенія та Австрія, які посіли перше і друге місце відповідно, виходять в елітний дивізіон. А команда Південної Кореї, яка не набрала жодного очка, програвши всі п'ять матчів, залишає групу А дивізіону І.

ДЗЮДО

В перший день чемпіонату Європи з дзюдо, що проходив днями у французькому Монпельє, українка Марина Черняк у ваговій категорії до 48 кг завойовувала бронзу.

На шляху до п'єдесталу вона спочатку взяла гору над суперницями з Росії та Туреччини і стала переможцем групи D. У півфіналі ж Марина поступилася французькій Амандин Бушар, а в поєдинку за бронзу впевнено перемогла італійку Валентину Москатт.

Інші представниці української збірної Марія Буйок і Тетяна Левицька, виступаючи у ваговій категорії до 52 кг, поступилися в перших же поєдинках

Марина Черняк – бронзовий призер ЧЄ

– словенці Петре Нарекс і французькі Пенелопі Бонна відповідно. Шушана Гевондян (до 57 кг) стартувала з перемоги над швейцаркою Ларіссою Чатари, а потім прогнала французьку Атомне Павія, майбутній чемпіонці.

У змаганнях чоловіків лідер української команди Георгій Зантарая дійшов до 1/4 фіналу, де поступився французу Лойко Корвалью, який згодом став чемпіоном. У турнірі за бронзу Зантарая переміг азербайджанця Ніята Шихалізду, але програв росіянину Михайлу Пуляєву і в підсумку посів 5-е місце. Денис Беліченко (до 60 кг) виграв першу сутичку в італійця Кармін Марії Діларето і програв у другій російянину Арсену Галстану.

Сторінку підготував Владислав Дем'яненко

СТРИБКИ У ВОДУ

Армійські медалі світової серії

Днями у Лондоні (Великобританія), в рамках третього етапу Світової серії зі стрибків у воду, спортсмени Центрального спортивного клубу ЗС України продемонстрували високі результати.

Солдат служби за контрактом Олександр Горшковозов та Ілля Кваша завойовували "срібло" з синхронних стрибків із триметрового трампліна. А солдат служби за контрактом Олександр Бондар здобув 3 місце зі стрибків у воду з результатом 549.55.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: **КВ 17301-6071ПР** від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс **22242**.
Газета видається з 27.08.1999 р.
Віддруковано у
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів. Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

Головний редактор
М. ПОПЛАВСЬКИЙ
Заст. головного редактора: С. Клименко.
Відповідальний секретар: О.Олександрович.
Дизайн та верстка: Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Тир. 16992 Зам. № 142216.
Перший редактор **Сергій Свенцицький**

Найбільший у Європі фонтан “розповідає” українську історію і “танцює” гопак

Перед вінничанами та гостями міста виступали українські козаки та майбутнє нашої держави – діти, які оволоділи вмінням наших пращурів. Дійство відбувалось за участю вокального ансамблю “MenSound”, Andі VAX, народного ансамблю “Inter Music Band”. Родзинкою української програми стала пісня Костянтина Меладзе “Квітка душі”, яку виконує славетна Ніна Матвієнко. Дійство було супроводжене мультфільмом видатного мультиплікатора Володимира Нужного, який було створено спеціально для цієї програми.

Під час майже тригодинного святкового шоу виступали відомі актори з різних регіонів України, які наголошували на єдності та неподільності Української держави. Із гарячим закликком виступив перед гостями вечора уродженець Криму, представник кримських татар, актор Ахтем Сейтаблаєв.

– У кримських татар є слово “хайтарма”, що означає повернення до життя. І я вірю, що ми обов’язково повернемо собі і сонце, і море, і життя, – сказав артист, також наостанок зачитавши патріотичний вірш і вигукнувши “Слава Україні!”. У відповідь десятки тисяч голосів відповіли “Героям слава!”

Відбулись й прямі включення із Харковом, Одесою та Львовом, під час яких кожний регіон підтримав Єдність України. Участь у святі взяли також гурти ТІК та “Друга Ріка”, що не лише запалювали гостей свята співом, а й закликали українців до єдності.

– Ми маємо перемогти агресію, бо в нас немає іншого виходу, українці! – закликав Валерій Харчишин – лідер гурту “Друга Ріка”, котрий цього вечора виступав для вінничан і гостей міста. – З вірою, з Богом – до перемоги!

За пробудженням після зимового сну вінницького фонтану “Росен”, що вважається “восьмим чудом світу”, споглядали майже 60 тисяч глядачів. Відкриття сезону 2014 року розпочалось із нової патріотичної програми “Жити по-новому”. Унікальна українська програма – це не просто видовищне шоу, вона перед усім світом розкриває щиру душу українського народу. Шоу складається з народних та авторських пісень, що пронизані глибиною та щирістю; пісень сучасних українських виконавців – Ніни Матвієнко, Оксани Білозір, Романа Гриньківа, Дмитра Гнатюка. У програмі бере участь й гурт ВВ і Олег Скрипка, який вже багато років популяризує культуру й традиції нашого народу.

Під час церемонії відкриття нового сезону найбільшого в Європі фонтану був розгорнутий величезний прапор Єдності України розміром п’ять на десять метрів. На ньому зобразили герби усіх областей України та АР Крим.

– Коли я був у Луганському національному університеті, який знаходиться за 250 метрів від захопленого СБУ, перше, що мене попросили – спілкуватися українською, – наголосив Петро Порошенко, Благодійний фонд якого займався реконструкцією набережної і, власне, будівництвом фонтану. – Це дуже тішить. Прийшло на зустріч більше трьох тисяч людей –

щирі, виховані, працьовиті люди з Донбасу. Вони сказали, що ні на що не проміняють Україну, і соборність України для них понад усе! Тож цей Прапор єдності – символ єдиних бажань і прагнень більшості Українців.

Кульмінацією свята став запуск Фонтану Roshen із українською програмою. Програма фонтану супроводжувалась заставками прапора України із гербом та написами “Єдина країна”, актуальними у ці не прості для нашої країни часи.

Анастасія Олехнович.
“Крила України”.

Фото Олександра Олехновича.

А В Т О Д Р О М

Geely Emgrand Cross Concept презентували в Пекіні

Наслідуючи західну автомобільну моду, китайці теж вирішили продемонструвати свої здібності у застосуванні “зелених” технологій у сфері автомобілебудування. Зокрема, за два дні до відкриття Пекінського автосалону компанія Geely показала гібридний концепткар Geely Emgrand Cross, демонструючи тим самим свою здатність не лише йти в ногу із часом, а й проектувати автомобілі на доволі пристойному рівні.

Цьому підтвердження – й нова стратегія марки Geely, яку китайці також презентували в рамках автосалону. В її основі передусім лежить прагнення до розробки кількох універсальних платформ, які б успішно використовувались на низці моделей різних класів. У найближчі кілька років планується використати три універсальні платформи, які ляжуть в основу всього модельного ряду марки Geely. Одним з перших результатів цієї стратегії і став Geely Emgrand Cross. Це вже другий концепткар, створений Шанхайським дизайн-центром компанії.

Дизайн новинки й справді яскравий. Можна навіть припустити, що саме такий вигляд Geely Emgrand сподобається європейському та, зокрема, українському по-

купцеві. Екстер’єр автомобіля виглядає стилістично гармонійним, окрім, на мій погляд, фальш-решітки радіатора, яка вносить певний дисонанс в загальний образ авто.

Втім, новинка привертає увагу й технічною складовою. Це перший здатний підзаряджатися гібридний автомобіль марки, що піде у серійне виробництво. Він оснащений чотирициліндровим 1,0-літровим бензиновим двигуном потужністю 88 к.с. і допоміжним електромотором потужністю 54 к.с. Живлення електромотора забезпечується літі-іонною батареєю. Її потужності вистачить, аби автомобіль зміг подолати близько 50 кілометрів шляху. Загальний же пробіг сягає 650 км. На розгін до ста кілометрів за годину хетч-

беку знадобиться 10 секунд, а максимальна його швидкість складає 190 км/год. Geely Emgrand Cross піде у серію лише в

наступному році. Скільки коштуватиме таке авто, поки що невідомо.

Сергій Клименко. “Крила України”.